MODERN KLASİKLER DİZİSİ - 168

STEPHEN CRANE
GEORGE'UN ANNESİ

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN:
ŞEVİNÇ KAYIR

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Genel Yayın: 5102

STEPHEN CRANE
GEORGE'UN ANNESİ

ÖZGÜN ADI
GEORGE'S MOTHER

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2020
SERTİFİKA NO: 40077

EDİTÖR
DAMLA GÖL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MÜJDE BAYINDIR

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM MART 2021, İSTANBUL

ISBN 978-625-405-327-6

BASKI: UMUT KAĞITÇILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
Keresteciler Sitesi Fatih Caddesi Yüksek Sokak No: 11/1 Merter Güngören/İstanbul
Tel. (0212) 637 04 11 Sertifika No: 45162

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

ÇEVİREN: SEVİNÇ KAYIR

1986 yılında İstanbul'da doğdu. Haydarpaşa Anadolu Lisesi'nin ardından İstanbul Bilgi Üniversitesi'ne devam etti. 2006'dan beri çevirmenlik ve redaktörlük yapıyor. Diana Wynne Jones, Jonathan Carroll, Daniel Quinn, Guillermo del Toro, Francisco Goldman gibi yazarların kitaplarını çevirdi. 2015'ten beri çevirmenliğin yanı sıra yurtiçi ve yurtdışı dizi projelerinde sanat yönetmenliği yapıyor. Boş vakitlerinde kedileriyle evinde vakit geçirmekten hoşlanıyor.

Modern
Klasikler
Dizisi - 168

Stephen Crane

George'un Annesi

İngilizce aslından
çeviren: Sevinç Kayır

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

I. Bölüm

Alacakaranlıkta bastıran, havada girdaplar oluşturan yağmurun altında, geniş bulvar, resimlere genellikle meşum bir hava kattığı düşünülen o lacivertimsi tonda ışıldıyordu. Önlerinde altın renkli parlak ışıklar yanan dükkânlar sıra sıra dizilmişti. Eczacıların vitrinlerinden ya da yangın alarm kutularının yerini gösteren kırmızı sokak lambalarından ıslak kaldırımlara yer yer, belli belirsiz, titrek bir kızıl ışık vuruyordu.

Işıklar, binaların yeni ve olağanüstü bir heybete bürünerek şatolar ve kaleler gibi görünmesine yol açan gölgeler yaratıyordu. Sonu gelmez bir insan kafilesi, muazzam bir kalabalık, tepelerinde bayrak misali salladıkları şemsiyeleriyle hareket halindeydi. Yeni boyanmış parlak at arabaları, yükseltilmiş demiryolunu destekleyen kolonların arasında, düz bir çizgi halinde gürültüyle ilerliyordu. Zillerin çınlaması, demirle kaplı tekerleklerin kaldırım taşları üzerindeki uğultusu, yüzlerce insanın dinmek bilmeyen ayak sesleri tüm caddede yankılanıyordu. Tüm bu seslerin üzerine, her yana koşturan ufak tefek gazeteci çocukların tiz haykırışları da biniyordu. Şatafata tapınan dünyadan kopup gelmiş birçok aylak, köşelere, bina saçaklarının altına sığınmıştı.

Esmer bir genç adam caddede ilerliyordu. Rahatsızlığını açığa vuran bir tavırla, kolunun altında teneke bir sefertası taşıyordu. Mısır koçanı piposundan nefesler çekiyordu. Omuzlarının dik duruşu özgüvenini ortaya seriyor, kollarının duruşu ve ellerindeki damarların şişkinliği, onun kas gücünü kullanarak çalıştığını belli ediyordu.

Bir köşe başından geçerken, pejmürde giyimli bir adam hayretle bağırıp, hızla öne atılarak onun elini kavradı.

Eski giysilere bürünmüş adam, "Meraba Kelcey, eski dostum!" diye haykırdı. "Nasılsın bakalım? Son on yedi yıldır hangi cehennemdeydin? Valla göreceğimi düşündüğüm son adam sendin, hayatım üzerine yemin ederim!"

Esmer genç sefertasını yere koyup sırıttı. El sıkışırken neşeyle, "Ah, Charley Jones di mi bu?" dedi. "Nasılsın bakalım? Nerelerde saklanıyodun? Yıllardır görmemiştim seni."

"Valla öyle. En son Handyville'de karşılaşmıştık!"

"Evet! Pazar günüydü, biz..."

"Evet! Bill Sickles'ın yerindeydik. Hadi bi' içki içelim."

Işıkları kalabalığa neşeyle göz kırparcasına yanıp sönen, ön tarafı camla kaplı küçük bir meyhaneye yöneldiler. Mekânın geniş bir gülümsemeyle yayılan dudakları andıran kapısı, neşeli bir devinimle onları içine çekti.

"Ne içersin, Kelcey?"

"Eh, sanırım bira içicem."

"Bana bi' viski ver, John."

İki arkadaş bara yaslanıp coşkuyla birbirini süzdü.

Jones, "Bak şu işe, seni gördüğüme acayip sevindim," dedi.

Kelcey, "Eh, al benden de o kadar," diye karşılık verdi. "Şerefine dostum."

"Hadi bakalım."

Bardaklarını kaldırıp şevkle birbirlerine baktıktan sonra içkilerini yudumladılar.

Jones bardağını elinden bırakırken, düşünceli bir ifadeyle, "Pek değişmemişin, sadece acayip hızlı büyümüşün," dedi. "Seni nerde görsem tanırdım."

Kelcey, "Kesin tanırdın," diye karşılık verdi. "Ben de görür görmez tanıdım seni. Gerçi sen değişmişin."

Jones biraz kayıtsız bir tavırla, "Evet," dedi. "Galiba değiştim." Barın arkasına asılmış, raftaki şişeleri yansıtan aynadaki görüntüsüne bir göz attı. Epey pembeleşmiş burunlu, sırıtan bir yüzle karşılaşmış olmalı. Melon şapkası özensizce başının arkasına yerleştirilmişti. Saçları iki dağınık tutam halinde çökük şakaklarından aşağıya doğru iniyordu. Son derece olgun ve bilge bir havası vardı. Görünüşe göre, hayat karşısında telaşa kapılmıyordu. Yaşamın zorluklarını kabullendiği ortadaydı. Pantolonunun cebindeki, anahtarlarını şıngırdatan eli ve başının arkasına iliştirdiği şapkası, engin tecrübelere sahip genç bir adam olduğunu açığa vuruyordu. Barmenleri yakından tanıyor olması, sergilemeyi alışkanlık haline getirdiği bu bilgece tavırlarına önemli bir katkıda bulunuyordu.

İçkisini bitirdikten sonra barmene döndü. "John, bu gece bizim ekipten kimse geldi mi?"

Barmen, "Hayır... henüz değil," dedi. "Yaşlı Bleecker öğleden sonra dört gibi uğradı. Çocuklardan birini görürsem, bu gece kaçabilirse geleceğini söylememi istedi. Bi' saat kadar önce, Connor'ı ve o diğer adamı caddede yürürken gördüm. Sanırsam birazdan gelirler."

Jones, Kelcey'ye dönerek, "Burası muhteşem bi' ekibin takılına mekânı," dedi. "Hepsi müthiş adamlardır, benden söylemesi. Bi' araya geldik mi mekânın hâkimi oluyoz. Bi' gece sen de gel. Herhangi bi' gece, hatta... bu gece, vay canına! Nerdeyse hepsi burda olcak ve seni onlarla tanıştırmak istiyom. Müthiş adamlardır! Müt-hiş!"

Kelcey, "Bunu isterdim," dedi.

Diğeri içtenlikle, "E gel o halde," diye haykırdı. "Onlarla tanıştığına memnun olcaksın. Eşine zor rastlanır bi' ekip. Bu gece gel!"

"Yapabilirsem gelicem."

Jones, "Eh, yapcak başka bi' işin yok, di mi?" diyerek ısrar etti. "E gel işte o halde. Neden bi' grup sağlam delikanlıyla vakit geçirmeyesin ki? Müthiş bi' ekiptir. Müthiş! Müt-hiş!"

Kelcey, "Yine de şimdi eve dönmem gerekiyo," dedi. "Acayip geç oldu. Bu sefer ne istersin, eski dostum?"

"Bana bi' viski daha ver, John."

"Sanırım ben de bi' bira daha alıcam."

John viskiyi koca ağzından içeri boca edip bardağı bara bıraktı. "Uzun süredir şehirde miydin?" diye sordu. "Eh, üç sene becerikli bi' adam için uzun zaman. İşler yolunda mı? Vah vah! Eh, bugünlerde kimsenin yolunda değil." Pejmürde giysilerine kederle göz attı. "Baban ölmüştü, di mi? Hadi ya! İnşaat iskelesinden mi düştüydü? Bi' yerden duymuştum. Annen yaşıyo tabii, di mi? Ben de öyle biliyom. İyi bi' hanımdı... çok iyi! Yaşayan son oğlu sensin. Beş kardeştiniz, di mi? Diğer dördünü tanırdım. Evet, beş kardeştiniz. Öyle biliyom. Senin dışında hepsi göçtü gitti, di mi? Eh, güçlü kalıp yaşlı anneni teselli etmen gerekiyo. Bak sen şu işe, o sarışın çocuklar çetesinden geriye bi' tek senin kalacağını kim tahmin edebilirdi! Vah vah, dünya ne tuhaf di mi?"

Bu düşünce onu hüzünlendirdi. İç çekip, bira yudumlayan arkadaşını karamsar bir ifadeyle izledi.

"Eh, tuhaf bi' dünya... lanet olası tuhaf bi' dünya."

Kelcey, "Evet," dedi. "Sadece ben kaldım." Sesinde huzursuz bir tını belirmişti. Kendisiyle bağlantılı bir duygusallığın yüzeye çıkmasından hoşnut kalmamıştı.

Jones, "Peki yaşlı hanım nasıl?" diyerek konuşmaya devam etti. "Hatırladığım kadarıyla, onu son gördüğümde

yaşlı bi' çekirge kadar dinçti ve Alkol Karşıtı Hıristiyan Kadınlar Birliği'nin falan önünde konuşmalar yaparak memlekete yardım ediyodu."

Kelcey, "Ah, annem gayet iyi," dedi.

"Demek beş oğlundan geriye bi' tek sen kaldın... Vah vah... gitmeden bi' içki daha içelim."

"Ah, yeterince içtim galiba."

Jones'un gözlerinde kırgın bir ifade belirdi. "Ah, hadi ama," dedi.

"Peki, bi' bira daha alayım!"

"Bana bi' viski daha ver, John!"

İçki merasimleri sona erdiğinde, Jones arkadaşını meyhanenin kapısına kadar uğurladı. İçtenlikle, "Güle güle, dostum," dedi. Kaba yüz hatlarından dostane bir ışıltı yayılıyordu. "Buraya uğra kesinlikle. Bu gece! Tamam mı? Müthiş bi' ekibimiz var. Müt-hiş!"

II. Bölüm

Kırmızı, lekeli yüzlü bir adam başını pencereden dışarı uzatıp öfkeyle küfretti. Aralarında iki avlu mesafe bulunan karşı binanın penceresine doğru bir şişe savurdu. Şişe binanın tuğlalarına çarparak kırıldı ve cam parçaları büyük bir şıngırtıyla aşağıdaki taş zemine düştü. Adam yumruğunu salladı.

Kısa kollu giysisiyle, avlulardan birinde gerilmiş ipe çamaşır asan bir kadın, umursamazca başını kaldırıp adama bakarak onun söylediklerini dinledi. Sonra gözlerini onun baktığı yere, karşı binaya çevirdi. Uzaktaki bir pencereden, pipolu bir gencin, hedefi tutturamayan bu atışı yorumlayan bağırışları yükseldi. O sırada avluda bulunan iki çocuk, kırık cam parçalarını topladı ve bu yeni oyuncaklarını kurcalamaya başladılar.

Adamın öfkesini yönelttiği pencereden, şarkı söyleyen yaşlı bir ses yükseldi. Ses perisinin kanadı kırılmışçasına havada çınlayan, titrek bir sesti.

"Göök-yüzüne mi taşuın-malıyım?
Ra-haat çi-çeek yatakları üzee-rinde,
Diğerleri ödülü kazanmak i-çiin savaşır,
Ve kanlı denizle-ree yelken açarken?" *

* "Am I a Soldier of the Cross?" adlı Hıristiyan ilahisinden bir bölüm. (ç.n.)

Karşı penceredeki adam büyük bir öfkeye kapılmıştı. Küfretmeyi sürdürdü.

Sesin sahibi ufak tefek, yaşlı bir kadındı. Kırmızı siyah cepheli binanın dördüncü katındaki bir dairede, yorucu bir devinim içerisindeydi. Elleri kap kacak taşımakla, kimi zaman da süpürge ve faraş kullanmakla meşguldü. Bu nesneleri birer silah gibi kullanıyordu. Onların ağırlıkları yüzünden sırtı kamburlaşmış, kolları bükülmüş, zorlukla yürüyebilecek hale gelmiş gibiydi. Ellerini sık sık lavabodaki suya daldırıyordu. Etrafa sular sıçratıyor, kollarının gevşek derisi altındaki büzülmüş kasları bir ileri bir geri hareket ediyordu. Lavabonun başından ayrıldığında, sanki taşkın bir nehri aşmış gibi, ıslak ve kirlenmiş oluyordu.

Bu daireye bir muharebe telaşı hâkimdi. Toz ya da buhar bulutları arasında, çelimsiz bedenin zorlu taarruzlara kalkıştığı görülebiliyordu. Sürekli kuşatma altındaymış gibi bir hali vardı. Süpürgesini bir mızrak gibi kullanarak toz iblislerine karşı kendini savunuyordu. Yorulmak bilmeyen düşmanlarıyla çarpışırken daireden gümbürtüler ve çınlamalar yükseliyordu.

Alt edilemez bir cesaret gösterisiydi bu. Devinimini sürdürürken, sesi sık sık yükselerek uzun bir haykırışa, tuhaf bir savaş marşına, mücadele ve savunma narasına dönüşüyor, haşin çığlıklar halinde alçalıp yükselerek kırmızı, lekeli suratlı adamın kulaklarını tırmalıyordu.

"Göök-yüzüne mi taşıın-malıyım?

Ra-haat çi-çeek yatakları üzee-rinde..."

Kadın nihayet mola verdi. Pencereye yanaşıp oturdu ve önlüğüyle yüzünü kuruladı. Sükûnet dolu bir duraksama anıydı. Bu sırada bile, çatışmalar, taarruzlar ve seferler planladığı anlaşılabiliyordu. Düşünceli bir tavırla odaya göz gezdirip düşmanlarının gücünü ve konumunu değerlendiriyordu. Tetikte bekliyordu.

Sonunda ocağın üzerindeki rafa doğru döndü. Küçük, fiyakalı, nikel kaplamalı bir saati inceleyerek, "Saat beş," diye mırıldandı.

Çatılarda yükselen baca kümelerine baktı. Tekinin üzerinde çalışan adam, bir arıyı andırıyordu. Aşağıdaki çarpık avlularda gerilmiş çamaşır ipleri, tuhaf kumaş yapraklı sarmaşıklara benziyordu. Kırmızı, lekeli suratlı adamın haykırışları kulağına çarptı. Hedefi tutturamamasına dikkat çeken gençle şiddetli bir münakaşaya girişmişti. Ormandaki hayvanları andırıyorlardı.

Uzaklarda, kocaman bir bira fabrikası diğer binaların üzerinde yükseliyordu. Büyük yaldızlı harflerle bira markasının reklamı yapılmıştı. Bacalarından sızan yoğun duman, geniş, güçlü kanatlar gibi iki yana dağılıyordu. Fabrika binası, uçan, devasa bir kuşu andırıyordu. Tabelasındaki harfler kuşun boynunda sallanan altın bir zincire benziyordu. Ufak tefek, yaşlı kadın bira fabrikasına baktı. Harikulade bir yapı, muazzam güce sahip bir makine olan bu bina, onda bir anlığına müphem bir ilgi uyandırdı.

Hemen sonrasında, oturduğu yerden fırlayıp mücadelesine pörsümüş kollarıyla devam etti. Bir anda yeniden tam taarruza geçmişti. Karşılıklı olarak şiddetli darbeler savruluyordu. Yeni muharebenin gürültü patırtıları yükselmeye başlamıştı. Ufak tefek, kararlı savaşçı kesinlikle tereddüt etmiyor ve bocalamıyordu. Güçlü ve amansız bir iradeyle çarpışıyordu. Alnında yol yol izler bırakan ter damlacıkları belirmişti.

Ocağın üzerindeki rafa üç mavi tabak peş peşe dizilmişti. Ufak tefek, yaşlı kadın bunun bir yerlerde böyle yapıldığını görmüştü. Tabakların önünde duran nikel kaplama, yuvarlak saat caka satıyordu. Oğlu sigara paketlerinin içinden çıkan, sporculara ve güzel kadınlara ait bir sürü fotoğrafı, rafın yakınında asılı aynanın çerçevesine sıkıştır-

mıştı. Odanın sararmış duvarlarına yer yer, renkli taş baskı resimler asılmıştı. Teki yaldızlı bir çerçeve içerisindeydi. Kırmızı ve yeşil renkleri epey dikkat çekiciydi. Tüm bu resimler ganimetleri andırıyordu.

Hava kararmaya başladı. Etrafa sis çöktü. Yağmur damlaları pencere pervazına hafifçe vurmaya başladı. Karşı binada bir lamba yandı; güçlü, turuncu bir ışık kırmızı, lekeli yüzlü adamı ortaya çıkardı. Bir masanın başında oturmuş, sigara içerek düşüncelere dalmıştı.

Ufak tefek, yaşlı kadın yine saate baktı. "Altıya çeyrek var."

Bir an duraksadıktan sonra, kırmızı gözlü bir ejderha gibi karanlıkta pusuya yatmış ocağa doğru hiddetle atıldı. Ejderha tıslադı, odadan yeni darbelerin gürültüsü yükseldi. Ufak tefek, yaşlı kadın bir o yana bir bu yana koşuşturmayı sürdürdü.

III. Bölüm

Saat yediye yaklaşırken ufak tefek, yaşlı kadın endişeye kapıldı. Kendini sık sık bir sandalyenin üzerine bırakıp küçük saate gözlerini dikerek oturmaya başlamıştı.

Sürekli, "Acaba neden gelmedi?" diye tekrarlıyordu. Sesinde ince, tuhaf bir çaresizlik tınısı vardı. Saate bakarak oturup düşünürken, yüz ifadesi hızla değişiyordu. Tüm duyguları gözlerine ve dudaklarının etrafına yansıyordu. Sevdiği birinin yolculuğunu hayalinde canlandırdığı ortadaydı. Onun karşısına çıkan aksilikleri ve engelleri hayal ediyordu. Muazzam ve sinir bozucu bir şey, oğlunun ona ulaşmasını engelliyordu.

Bir gaz lambası yaktı. Alevi odayı canlı bir sarı ışıkla doldurdu. Muşamba örtüsüyle önceden çıplak, kahverengi bir çöl gibi görünen masa, şimdi emeğinin meyvelerinin yetiştiği, beyaz bir bahçeye dönüşmüştü.

Sonunda, "Saat yedi!" diye söylendi. Dehşete kapılmıştı.

Sonra aniden merdivenlerde bir ayak sesi işitti. Ayağa fırlayıp odada koşuşturmaya başladı. Korku dolu duyguların izleri derhal yüzünden silindi. Şimdi azarlamaya hazır bir görünüme bürünmüştü.

Genç Kelcey odaya girdi. Rahatladığını açığa vuran bir tavırla iç çekip sefertasını bir köşeye bıraktı. Yoğun bir iş gününün ardından epey yorgun düşmüş gibi bir hali vardı.

Ufak tefek, yaşlı kadın sendeleyerek oğluna yaklaşıp buruşuk dudaklarını büzdü. Görünüşe bakılırsa, ağlamamak ve sitemlerini ardı ardına sıralamamak için kendini zor tutuyordu.

Kelcey neşeyle, "Merhaba!" diye haykırdı. "Endişelendin mi?"

Annesi onun etrafında dört dönerek, "Evet," diye karşılık verdi. "Nerdeydin, George? Neden böyle geciktin? Hiç bu kadar bekletmediydin. Paltonu oraya atma. Kapının arkasına as."

Oğlu paltosunu boş bir kancaya asıp, lavaboda duran teneke bir leğende elini yüzünü yıkamaya yöneldi.

"Ya işte Jones'la karşılaştım... Jones'u hatırladın mı? Handyville'den eski dostum. Durup eski günlerden konuşmasak olmazdı. Jones çok iyi çocuktur."

Ufak tefek, yaşlı kadının ağzı düz bir çizgi halini aldı. "Ah, o Jones!" dedi. "Ondan hoşlanmıyorum."

Genç adam beyaz bir havluyla kurulanmayı yarıda keserek rahatsızlığını açığa vuran bakışlarını annesine yöneltti. "Peki böyle konuşmanın ne anlamı var?" dedi. "Onu ne kadar tanıyosun? Hayatın boyunca onla iki kelime ettin mi?"

Ufak tefek, yaşlı kadın, "Eh, büyüdüğünden beri ettiğimi hatırlamıyom," diye karşılık verdi. "Fakat senin etrafında görmek istediğim türde bi' adam olmadığını biliyom. İyi bi' adam değil. Öyle olmadığından eminim. İçki içiyo."

Oğlu gülmeye başladı. "Hadi ya! İçki mi içiyo?" Bu bilgi karşısında dehşete düşmemişse de şaşırmış gibi bir tavra bürünmüştü.

Annesi korkunç bir sırrı onunla paylaşırcasına bir ifadeyle başını salladı. "Bundan eminim! Bir keresinde, Handyville'de onu Simpson Oteli'nden çıkarken görmüştüm. Zar zor yürüyodu. İçki içiyo! İçtiğinden eminim!"

"Vay canına!" dedi Kelcey.

Masaya oturup küçük, beyaz bahçeyi talan etmeye koyuldular. Genç adam eve para getiren bir erkeğe özgü tavırla, sandalyesinde geriye yaslandı. Annesi dikkatle öne eğilmiş, oğlunun her lokmasını takip ediyordu. Onun ihtiyaç duyabileceği herhangi bir şey için dolaba ya da ocağa koşturmaya hazır vaziyette, sandalyesinin kenarına tünemişti. Bebeğiyle ilgilenen genç bir anne kadar telaşlıydı. Oğlunun kaygısız ve rahat tutumu, ona göre büyük bir saygınlık göstergesiydi.

"Bu gece pek bi' şey yemedin, George?"

"Eh, doğrusu o kadar da aç değilim."

"Yemeği beğenmedin mi, canım? Bi' şeyler yemelisin, oğlum. Aç kalmamalısın."

"Bi' şeyler yiyorum, di mi?"

Amaçsızca sofraya göz gezdirdi. Annesi kararmış küçük cezvenin ardında oturmuş, ona şefkatle bakıyordu.

Yaşlı kadın bir süre sonra huzursuzlanmaya başladı. Kırışmış parmaklarını büktü. Aklından önemli bir düşünce geçirdiği anlaşılabiliyordu. Bir girişimde bulunmak üzereydi. Kendince önemli bir an yaşıyordu. Aniden "George," dedi, "bu gece benle akşam duasına gelsene."

Genç adam çatalını düşürdü. Hayretle, "Delirmiş olmalısın!" dedi.

Yaşlı kadın alçak sesle, yalvarırcasına, "Evet, canım," diyerek hızla konuşmaya devam etti. "Arada sırada benle gelmeni isterdim. Artık hiç gelmiyosun canım ve gelmeni isterdim. Uzun süredir benle hiçbi' yere gelmedin."

"Evet, evet ama ben ne halt..."

Ufak tefek, yaşlı kadın, "Ah, hadi ama!" dedi. Oğlunun yanına gidip kollarını onun boynuna sardı. Onu sevgi gösterileriyle ikna etmeye çabaladı.

Genç adam sırıttı. "Lanet olsun!" dedi. "Akşam duasında benim ne işim olur?"

Annesi onun razı olduğu kanısına vardı. Ufak bir sevinç gösterisinde bulundu.

Neşeyle, "Eh, gelip annene göz kulak olabilirsin," diye haykırdı. "Her perşembe akşamı çok uzun süre tek başıma yürüyorum. Böyle iri yarı, yakışıklı, güçlü bir oğlum varken, onun bana eşlik etmesini istemez miyim sanıyosun? Ah, geleceğini biliyodum!"

Annesinin şakacı tutumunun etkisiyle, Kelcey bir an gülümsedi. Fakat hemen ardından yüzü hoşnutsuz bir ifadeye büründü. "Ama..." diyerek itiraz etmeye hazırlandı.

Yaşlı kadın durmadan, "Ah, hadi ama!" diye tekrarlıyordu.

Genç adamın canı sıkılmaya başladı. Gözlerini boşluğa dikerek kaşlarını çattı. Kasvetli kara siluetlerin sıra sıra dizildiği kutsal merasimi gözünde canlandırdı. Bunu hayal etmek bile içinin daralmasına sebep olmuştu.

"Ama..." dedi yeniden. Bir itiraz gerekçesi bulabilmek için epey çaba göstermek zorunda kalmıştı. Nihayet, "Ama akşam duasında ben ne halt edeceğim?" diyerek cümlesini tamamladı.

Başlarını, dindarlıklarını vurgulayan belirli bir açıyla eğmiş insanların söylediği bir ilahinin sesi kulaklarında yankılandı. Hepsi de kendisinden daha faziletli bir görünüm sergileyecekti. Kapıdan içeri adım attığı anda hepsi başını çevirip onu şüpheyle süzecekti. Kendisinin de en az onlar kadar iyi olduğundan emindi, bu yüzden büyük bir hiddete kapılacaktı.

Son derece nazik bir tavırla, "Eh, anlarsın ya," dedi, "gitmek istemiyorum ve oraya istemeden gitmemin bana hiçbi' faydası olmaz."

Annesinin yüz ifadesi hızla değişti. Benzer durumlar karşısında sık sık yaptığı gibi, şiddetle iç çekti. Küçük, siyah bir şapka takıp eski bir şalı omuzlarına doladı. Oğluna mağduriyetini ifade eden bir bakış attıktan sonra, kederle onun yanından uzaklaştı. Küçük bir cenaze alayını andırıyordu.

Genç adam bu tavır karşısında biraz üzüntüye kapıldı. Huysuzca masanın bacaklarından birini tekmeledi. Annesinin ayak sesleri duyulmaz hale geldiğinde belirgin bir rahatlama hissetti.

IV. Bölüm

O gece, Kelcey gülümseyen küçük meyhaneye vardığında, arkadaşı Jones'u barın önünde, iri yarı bir adamla şiddetli bir münakaşaya girmiş halde buldu.

Karşısındaki adam, "Aman be," diyordu, "hiçbi' şey söylemeyen bi' adama göre epey ses çıkarıyorsun, Charlie... hadi bi' içki içelim!"

Jones kollarını sallayarak bazı alakasız teorilere yıkıcı darbeler indiriyordu. İri yarı adam gürleyen bir kahkaha atıp barmene göz kırptı.

Konuşmacı bir an duraksayıp, "Bana bi' viski ver, John," dedi. O sırada genç Kelcey'yi fark etti. Davetkâr bir haykırışla öne atıldı. "Meraba, dostum! Geleceğini sanmıyodum." Onu iri yarı adama doğru yönlendirdi.

"Bay Bleecker... dostum Bay Kelcey!"

"Nasılsınız?"

"Bay Kelcey, tanıştığımıza sevindim, efendim; bir içki alın."

Yan yana durup beklediler. Barmenin meşgul elleri arasında kadehler çıngırdadı. Bay Bleecker çok nazik bir biçimde sessizliği bozdu.

"Sanırım daha önce buraya gelmediniz, değil mi Bay Kelcey?"

Genç adam bu soruyu asilce yanıtlayabilmeye çabaladı. "Eee... hayır. Bu keyfe hiç nail olamadım."

Bir süre sonra, birbirlerine yönelik tavırlarındaki bu gergin ve temkinli nezaket ortadan kalktı. Bleecker saygın görünümünün bu genç adamı biraz büyülediğini fark etti. Ona daha sıcak davranmaya başladı. Belli ki algı gücü yüksek bir gençle karşı karşıyaydı. Ardından, lafı dolandırmadan dünyanın daha iyi bir yer olduğu geçmiş günlere dair bir hikâye anlatmaya başladı. O dönemin tüm önemli adamlarıyla tanışmıştı. Onlarla arasında geçen sohbetleri paylaştı. Sesinde, hissettiği gurur ve kederin izleri vardı. Ölü ruhlar dünyasının görkemi onu neşelendiriyordu. Mevcut dünyanın gençliği ve uçarılığı karşısında ise hüzünleniyordu. Başı geçmişin bulutlarına gömülü bir halde yaşamını sürdürüyor, o dönem tecrübe ettiklerini paylaşma zorunluluğu hissediyordu.

Jones mest olmuş bir halde Kelcey'yi kaburgalarından dürttü. "Adamı tam kıvama getirdin," diye fısıldadı.

Kelcey mekândaki en mühim şahsın kendisiyle konuşmasından, incelikli meselelerde onun da fikrini almak için gözlerine bakmasından gurur duyuyordu.

Kısa süre sonra bardan ayrılıp arkadaki küçük odaya geçerek bir masanın etrafına oturdular. Renkli bir cam kürenin içinde yanan gaz alevi etrafa kızıl bir ışık saçıyordu. Duvarların ve mobilyaların cilalı ahşap yüzeyleri parlayarak odayı açık pembe bir renkle dolduruyordu. Odanın zemini kalın bir talaş tabakasıyla kaplanmıştı.

Az sonra gruba iki adam daha katıldı. Bleecker görkemli geçmişine dair üç hikâye daha anlatmayı tamamladığı sırada, Kelcey herkesi kısmen tanır hale gelmişti.

Bleecker'a karşı içinde büyük bir hayranlık uyanmıştı. Hepsi nezaketle konuşan diğer adamlara da kardeşçe hisler beslemeye başlamıştı. Yaşamının en mutlu gecesini geçirdi-

ği hissine kapıldı. Ahbapları oldukça neşeli ve iyi huyluydu; her hareketleri büyük bir nezaket yansıtıyordu.

Sonradan gelen iki adam, ona doğrudan hitap etmeye bir süre yeltenmemişti. "Jones, arkadaşın şunu ya da bunu ister mi?" gibi dolaylı sorular yöneltmişlerdi. Bleecker ise konuşmaya başlarken, "Peki, Bay Kelcey, siz şu konuda ne düşünürsünüz?" demeyi tercih etmişti.

Kelcey, kısa süre içerisinde fevkalade insanlar arasındaki yerini nihayet bulmuş fevkalade bir adam olduğuna inanmaya başladı.

Jones arada sırada kulağına bazı açıklamalar fısıldıyordu.

"Bleecker kıdemlidir, bilesin. Zamanında çok güçlü bi' adamdı bak, emin ol. Bi' zamanlar New York'taki en tanınan adamlardan biriydi. Bak, onun şu hikâyeyi anlattığını duyman lazım..."

Kelcey dikkatle dinliyordu. Geçmiş günlerin güneşi altında parıldamış insanların bu samimi hikâyelerine büyük bir ilgi duyuyordu.

Bir ara Jones, "Bu O'Connor müthiş bi' adam," diyerek, masada oturanlardan biri hakkındaki görüşünü bildirdi. "Tanıdığım en iyi adamlardan biri. Her zaman göründüğü gibidir. Onu şimdi nası' görüyosan, her zaman öyledir... iyi huylu ve güler yüzlü."

Kelcey başını salladı. Buna kesinlikle inanabilirdi.

İçki ısmarlamayı teklif ettiğinde gürültülü itirazlarla karşılaştı. Bleecker, "Hayır hayır, Bay Kelcey," diye haykırdı; "hayır hayır. Bu gece misafirimizsin. Başka zaman..."

O'Connor, "Tabii," dedi; "sıra bende."

Masaya vurarak barmeni çağırdı. Sonra elindeki madeni parayla oturmayı sürdürürken diğerlerini ihtiyatla süzdü. Para ödemeyi teklif ederlerse onları engellemeye hazırdı.

Bir süre sonra Jones'un hitabet ve espri yeteneği büyük bir gelişim gösterdi. Ahbapları güldü. Bleecker, "İşte şimdi viski konuşuyor," dedi.

Jones samimi ve heyecanlı bir ruh haline bürünmüştü. Çeşitli konulardan söz etti. Söylevleri kendine göre oldukça etkileyiciydi. Sözlerinin gücü karşısında heyecana kapıldı. Bazı anlarda kendini unuttu.

Diğerleri ona her konuda hak verdi. Bleecker neredeyse şefkatli bir havaya bürünüp bazen düşünceli bir tavırla onun doğru kelimeleri bulmasına yardımcı oldu. Jones'un harareti yükseldikçe diğerleri onu onaylamakta daha da uysal hale geldi. Dostane nidalarla araya girip arkadaşlarını yatıştırdılar.

Jones'un ruh hali aniden değişti. Neşeyle popüler şarkılar söylemeye başladı. Kendisiyle aynı toplulukta yer aldıkları için ahbaplarını kutladı. Onun taşkınlığı diğerlerini de heyecanlandırdı. Neşeyle kaynaşmaya başladılar. Samimi ve nazik ruhlar oldukları ortadaydı. Kaba insanlarla dolu ezici bir dünyadan uzaklaşarak bir araya gelmişlerdi.

İçlerinden biri dünyanın kendisinde açtığı bir yarayı diğerleriyle paylaşmayı seçtiğinde, şiddetli bir duygudaşlığı ortaya koyan nidalar aynı anda yükseliyordu. Bu geçici soyutlanma halinin ve güvenliğin keyfini çıkarıyorlardı.

Bir ara, içkiyi fazla kaçırmış bir adam, meyhanede sendeleyerek ilerledi. Küçük odanın kapısını açıp içeri girecekmiş gibi yaptı. Masa başındaki ahbaplar hemen ayağa fırladı. Hepsi de adalarına ayak basan herhangi bir işgalciye haddini bildirmeye hazırdı. Olası bir tartışmada kimin öne atılacağı konusunda rekabet edercesine birbirlerini dirsekkediler.

Sarhoş adam, bacakları üzerinde salınıp gözlerini kırpıştırarak karşısındaki arkadaş grubuna baktı. "Ah!" dedi. "Ah! Burası öjel bi' oda mı?"

Jones, "Evet, aynen öyle, Willie," diye karşılık verdi. "Şimdi ya kendin çıkarsın ya da biz seni dışarı atarız."

"Aynen öyle yaparız," dedi diğerleri.

Sarhoş adamdan, "Ah!" nidası yükseldi. Bir an haksızlığa uğramış gibi bir ifadeyle gözlerini kırpıştırarak onlara baktıktan sonra dışarı çıktı.

Yeniden oturdular. Kelcey işgalciyi döverek sadakatini diğerlerine kanıtlayabilme isteğine kapıldığını hissetti.

Barmen sık sık yanlarına uğruyordu. Şakacı bir tavırla, "Vay be, sünger gibisiniz resmen!" diyerek boş bardakları toplayıp küçük havlusuyla masayı temizliyordu.

Jones içini dökerken, küçük oda gitgide gürültülü olmaya başlamıştı. Sigara dumanı sicimler ve halkalar halinde etraflarında süzülüyordu. Yoğun bir gri bulut tavana doğru yükselmişti.

Her biri kendince, o yakındıkları dünyaya nasıl uyum sağlayamadığını açıkladı. Hepsi de genellikle aralarına karışmak zorunda kaldıkları insanlar tarafından takdir edilmeyen çeşitli meziyetlere sahipti; onlar, ağaçların gölgelediği, huzurun hüküm sürdüğü topraklara aitti. Şimdi beşinin bir araya gelmesinden duydukları mutlulukla, yanlış anlaşılmaktan korkmaksızın en derin düşüncelerini dile getirebiliyorlardı.

Kelcey bira içtikçe erkekliğe yaraşır duygularla göğsünün kabardığını hissetti. Olağanüstü şeyler başarabileceğinin bilincindeydi. Şimdiki ahbaplarının, günün birinde dertlerine derman olması için onun kapısını çalmalarını diledi. Zihninde kısa bir sahne canlandırdı. Bu sahnede arkadaşlık görevini mükemmel bir biçimde yerine getiriyordu.

Onların ışık saçan yüzlerine baktığında, büyük bir fedakârlık yapmasını gerektiren bir an gelip çatsa, bunu mutlulukla yapacağını fark etti. Ahbaplarının, onun bir-

çok meziyetini vurgulayan nidaları arasında, bilinmeyene ya da iflasa doğru huzur içinde sürüklenebilirdi.

Gece boyunca hiç tartışmadılar. İçlerinden biri anlık olarak baskınlık kurmayı seçtiğinde, diğerleri hemen kabullenici tutumlar sergilediler.

Birbirlerine övgüler yağdırdılar. Bir ara yaşlı Bleecker gözlerini Jones'a dikti. Aniden içini döktü: "Jones, sen bugüne dek tanıdığım en muhteşem adamlardan birisin!" Yüzü keyifle kızaran Jones, mütevazı bir ifade takınıp alçakgönüllülükle itiraz etti. "Beni kandırma, dostum," dedi samimiyetle. Fakat Bleecker gürleyen sesiyle ciddi olduğunu belirtti. İki adam ayağa kalkıp heyecanla el sıkıştı. Jones masaya çarparak bir bardağı devirdi.

Ardından genel bir el sıkışma merasimi başladı. Kardeşlik hissi odanın atmosferini etkisi altına aldı. Kardeşçe bir duygu patlaması yaşandı.

Jones şarkı söylemeye başladı. Dikkatle ve ciddiyetle tempo tutuyordu. Ahbaplarının gözlerine bakarak, ruhlarındaki müziği açığa çıkarmaya çabalıyordu. O'Connor hevesle, ancak başka bir ezgiyle ona katıldı. Bir köşede yaşlı Bleecker söylev veriyordu.

Barmen kapıya geldi. "Vay be ahbap, epey gürültü çıkarıyosunuz. Mekânı kapama vaktim geldi. Siz de yerinizde dursanız iyi olcak. Saat bir oldu."

Ona itiraz etmeye başladılar. Ancak Kelcey ayağa fırladı. "Bir mi oldu?" dedi. "Vay canına, benim artık kaçınam lazım!"

Jones'tan itiraz yüklü iniltiler yükseldi. Bleecker söylevini yarıda kesti.

"Bak evlat..." diye cümlesine başladı. Kelcey şapkasını arandı. "Sabah yedide işe gitmem gerekiyo," dedi.

Diğerleri rahatsızlıklarını açığa vuran bir ifadeyle onu izlediler. O'Connor, "Pekâlâ," dedi, "birimiz gidiyorsa,

hepimiz gitsek de olur." Kederle şapkalarını alıp art arda dışarı çıktılar.

Sokağın soğuğu Kelcey'yi şaşırttı. Başının ne kadar ısındığını hissetti. Bacakları ise söğüt dalları gibiydi.

Birkaç sarı ışık yanıp sönüyordu. Gece boyunca açık bir restoranın önüne asılmış kırmızı elektrik lambasından cızırtılar yükseliyordu. Caddenin ilerisinde fayton zilleri yankılanıyordu. Yukarıda, yükseltilmiş demiryolunda bir tren gümbürdeyerek tepelerinden geçti.

Kaldırımda hararetli bir vedalaşma yaşandı. Olağanüstü bir kuvvetle ellerini birbirine kenetleyip son defa, heves-le ve hayranlıkla dostluklarını ilan ettiler.

Kelcey evine vardığında ihtiyatla ilerledi. Annesi gaz lambalarından birinin alevini kısarak yanık bırakmıştı. Evde ilerlerken bir kez tökezledi. Durup etrafa kulak verince, yaşlı kadının odasından alçak sesli horultular yükseldiğini duydu.

Uykuya dalınadan önce bir süre uzanıp geçirdiği geceyi düşündü. Bu müthiş adamların üzerinde iyi bir izlenim bıraktığına memnun oldu. Yaşamının en keyifli gecesini geçirdiğini hissediyordu.

V. Bölüm

Kelcey ertesi sabah aksi bir ruh halindeydi. Onu uyandırmak için epey sarsması gereken annesinin çok insafsızca davrandığını düşünüyordu. Üstelik gözlerini kırpıştırarak mutfağa girdiğinde yaşlı kadın, "Dün gece lambayı söndürmemişin, George," demişti. "Lambayı asla yanık bırakmaman gerektiğini sana kaç kez söylemem gerekiyo?"

Kahvaltısını ederken çoğunlukla sessiz kalmış, huysuzca kahvesini karıştırıp iğneler batıyormuş gibi hissettiği kupkuru gözlerini odanın uzak bir köşesine dikmişti. Gözlerini kırptıkça gözkapakları çatlıyormuş gibi hissediyordu. Ağzına tek bir tat hâkimdi. Sanki tahta bir kaşığın sapını emip duruyordu. Dahası, öfkesini dizginlemekte güçlük çekiyordu. Bir hedef arayışındaydı.

Nihayet öfkeyle, "Bu erken saatlere lanet olsun!" dedi.

Annesi sanki oğlu kendisine bir şey fırlatmış gibi yerinden sıçradı. "George, neden öyle söylüyosun..." diyecek oldu.

Kelcey onun sözünü kesti. "Ah, biliyorum; fakat sabahları bu kadar erken kalkmak beni hasta ediyo. Sabah sabah, uykumun en güzel anında uyanınam gerekiyo. Ben..."

Annesi, "George, canım," dedi, "küfretmenden ne kadar nefret ettiğimi biliyosun. Lütfen yapma." Yalvarırcasına oğluna baktı.

Kelcey elini hızla salladı. "Eh, küfretmiyorum, di mi?" diye buyurdu. "Sadece bu sabahları uyanma meselesinin canımı sıktığını söylüyorum, di mi?"

Ufak tefek, yaşlı kadın, "Küfrettiğini duyduğumda nasıl incindiğimi biliyosun," diye itiraz etti. Ağlamak üzereymiş gibi bir hali vardı. Düşünceli bir ifadeyle uzaklara daldı. Görünüşe göre, asla saygısızlık etmemiş insanları aklından geçiriyordu.

Kısa süre sonra, "Böyle her şeye sövme alışkanlığını nerden edindiğini anlamıyom," diyerek konuşmayı sürdürdü. "Ne Fred ne John ne de Willie, asla küfretmezdi. Tom da çok sinirlenmediği sürece küfretmezdi."

Oğlu yine ellerini salladı. Bu sefer, sanki adaletsizliğin vücut bulmuş hali orada asılı duruyormuş gibi, kollarını havaya yöneltmişti. Çaresiz bir tavırla, "Ah, ya sabır!" dedi. Ardından yine sessizliğe gömüldü. Kasvetli bakışlarını tabağına çevirdi.

Onun bu hali, annesini daha yumuşak başlı davranmaya sevk etti. Yeniden konuştuğunda, sesi uzlaşmacı bir tondaydı. "George, canım, bu gece eve gelirken şeker de alabilir misin?" Gerçekleşmesi çok zor bir şey ister gibi bir hali vardı.

Kelcey yarı uykulu halinden sıyrıldı. "Evet, unutmazsam," dedi.

Ufak tefek, yaşlı kadın ayağa kalkıp oğlunun öğle yemeğini sefertasına koydu. Kelcey kahvaltısını bitirdikten sonra, ağırbaşlı bir tavırla bir süre daha odada vakit geçirdi. Paltosunu giydi, şapkasını taktı ve sefertasını alıp kapıya doğru ilerledi. Orada duraksayıp başını çevirmeden, soğukça, "Hadi hoşça kal," dedi.

Ufak tefek, yaşlı kadın, oğlunu gücendirdiğini fark etti. Bir açıklama beklemiyordu. Böyle durumlara alışkındı. Hiç vakit kaybetmeden geri adım attı.

Biraz kederli bir sesle, "Bana veda öpücüğü vermeyecek misin?" diye sordu.

Genç adam onu duymazdan geldi. Yaralı bir hükümdarın asil tavrını sergiliyordu.

Bunun üzerine ufak tefek, yaşlı kadın acıklı bir ifadeyle, yeniden oğluna seslendi: "George... George! Bana veda öpücüğü vermeyecek misin?" Kelcey hareket ettiğinde, kadının paltosunu çekiştirdiğini fark etti.

Sonunda şefkatli sayılabilecek bir tavırla, homurdanarak annesine döndü. "Tabii ki vereceğim," dedi. Annesini öptü. Ancak sanki şaşırtıcı bir lütufta bulunuyormuşçasına, sesinde bir üstünlük tınısı vardı. Annesi sitem, minnet ve şefkat dolu gözlerle ona baktı.

Merdivenlerin başında durup, oğlunun aşağıya indikçe tırabzan üzerinde kayan elini izledi. Arada sırada onun kolunu ve omzunun bir kısmını da görebiliyordu. Oğlu zemin kata ulaştığında, "Güle güle!" diye seslendi.

Ufak tefek, yaşlı kadın, kafa karışıklığı içerisinde kaşlarını çatarak mutfaktaki meşgalesine geri döndü. "Acaba bu sabah George'un derdi neydi?" diye düşündü. "Sanki karşımda bambaşka biri vardı!"

Ağır aksak hareket ederek işlerini görmeyi sürdürürken tahminler yürütmeye başladı. Oldukça endişeliydi. Oğlunun şiddetli bir hastalığa yakalanmış olabileceğine dair belli belirsiz bir fikre kapıldı. Şüphesiz, böbreklerini harap eden ya da sinsice akciğerlerini söndüren bir musibetti bu. Sonra oğlunu büyüleyip ona hayatı zehir eden, ahlaksız ve sarışın bir kadın hayal etti. Yeşil ejderhalar gibi oğlunun üzerine çullanan birçok tuhaf etkiyi zihninde canlandırıyordu. Bu etkiler George'u sessizce acı çeken, asık suratlı bir adama dönüştürüyordu. Onları keşfetmek, böylelikle cengâver oğlunu kurtarmak için cesurca harekete geçebilmek istiyordu. George'un ne kadar çok acı çekerse çeksin,

bunu annesinden saklayacağını biliyordu. Aradığı bilgiye ulaşabilmek için kendini hırpaladı.

Ancak Kelcey o akşam eve döndüğünde fevkalade neşeliydi. On yaşındaki bir çocuk gibi şendi. Odada hoplayıp zıpladı. Annesi kahve cezvesini ocaktan alıp masaya götürürken, onu bir vals gösterisine dahil ederek kahvenin birazını dökmesine sebep oldu. Yaşlı kadın onu azarlamak zorunda kaldı.

Yemek boyunca şakalar yaptı. Annesi oğlunun şakalarına gülmemesi gerektiğine inanmasına rağmen, arada sırada gülmekten kendini alamadı. Sarf ettiği bazı ayıplama cümleleriyse oğlu tarafından göz ardı edildi.

Kelcey bir ara, "Vay canına," dedi. "Muhteşem hissediyorum. O kötü halimden bu kadar hızlı sıyrılacağımı tahmin etmemiştim. Sanki..." Aniden konuşmayı kesti.

Geceyi halinden memnun bir şekilde oturarak geçirdi. Piposunu içip bir akşam gazetesi okudu. Annesi hummalı çalışmalarına devam etti. Oğlunun yanında olmasından, küçük duman bulutlarını tembelce dışarı üfleyip sık sık günün haberlerine dair zekice görüşler bildirmesinden son derece memnun görünüyordu. Geceleri eve, onun yanına dönen, yorucu bir iş gününün ardından kaslarını dinlendirerek halinden memnun bir şekilde oturan böyle bir oğul yetiştirdiğine göre, örnek bir anne olması gerektiğini hissediyordu. Bunu kendi yönetim becerisinin göstergesi olarak değerlendiriyordu.

Tüm hafta boyunca, oğlu her gece evde kaldığı ve keyfi yerinde olduğu için kendini mutlu hissetti. Mükemmel bir oğul yetiştiren mükemmel bir anne olduğuna ikna oldu. Gözleri sık sık sevgiyle parlar olmuştu. Kırışıklarla dolu, solgun yüzü, ilk ve muhtemelen son aşkına bakan bir genç kıza özgü, sıcak bir gülümsemeyle aydınlanıyordu.

VI. Bölüm

Ufak tefek, yaşlı kadın, oğlunun gençliğe özgü kibir patlamalarını dizginlemeyi alışkanlık haline getirmişti. Onun kendine fazla değer biçmesinden korkuyor, hiçbir şeyin oğluna bundan daha fazla zarar veremeyeceğini biliyordu. Fazla öz beğeninin her zaman pasiflik anlamına geldiğini düşünüyor, göz kamaştırıcı zihinsel yeteneklere sahip olduğu kanısına varırsa, oğlunun olduğu yerde huzurla kalıp annesinin kendisinden beklediği mucizeleri gerçekleştirmeyeceğine inanıyordu. Buna dair en ufak emareyi bile ortadan kaldırmak için sürekli tetikteydi. Oğlu ise bu durumu genç bir adamın öfkeli, hınçlı umutsuzluğuyla değerlendiriyor, annesinin onu anlamadığı kanısına varıyordu.

Fakat annesinin bu ihtiyatlı tutumuna rağmen, Kelcey çoğu zaman yaşlı kadının, onun dünya üzerindeki en muhteşem genç adam olduğuna inandığını fark ediyordu. Hayranlık uyandırıcı her hareketinde, annesinin kalbinin ışığını yansıtan gözlerine bakması, bunu anlaması için yeterliydi. Böyle durumlarda, yaşlı kadının komşularına ya da şans eseri yanlarında bulunan herhangi birine gururlu bakışlar fırlattığını görüyordu. Genç adam bu anların daha sık yaşanması için planlar yapar hale gelmişti. Bu bakışlara şahit olup onları kendine mal etmekten büyük memnuniyet duyuyordu.

Buna rağmen, böyle bir sahnenin hemen ardından, oğluna paltosunu ocak rafının altındaki kancaya asmasını söylerken, sanki Kelcey hayattaki tek önemli konuda ihmalkâr ve aptalca davranmış gibi, annesinin sesinin nasıl umutsuz bir tona bürünebildiğini anlamıyordu.

"Bunu alışkanlık haline getirirsen, paltonu herhangi bi' yere atmak kadar kolay olduğunu görceksin," diyordu. "Herhangi bi' yere attığında, bi' başkasının arkanı toplaması gerekiyo ve bu kişi de çoğu zaman senin zavallı annen oluyo. Azcık düşünceli davransan, kendi paltonu kendin asabilirsin." Tahammül edilemez bir şeydi bu. Genellikle bu sözlerin ardından gidip paltosunu öfkeyle kancaya doğru savuruyordu. Annesinin haklı olması onu çileden çıkarıyordu.

Herhangi birinin, böyle ışıltılı niteliklere sahip bir oğlu varsa, onun paltosunu nadiren astığı gerçeğini görmezden gelmesi gerektiğini düşünüyordu. Bu durumu annesine açıklaması ise imkânsızdı. Yaşlı kadın son derece dar görüşlüydü. Kelcey'nin içine bir kasvet çöküyordu.

Annesinin kendisine yönelik muazzam hayranlığında bile, tamamen hemfikir olmadıkları bazı yönler vardı. Yaşlı kadının onun nüktedanlığından hoşlanmasından keyif alıyordu. Bu açıdan takdir görmek, onu yeni ve dikkat çekici çabalar göstermeye teşvik ediyordu. Fakat çoğunlukla, annesinin oğluyla gurur duyma sebeplerinin, onun kendisiyle gurur duyma sebeplerinden epey farklı olduğunu görebiliyordu. Yaşlı kadın, oğlunun insanlar arasında temiz yürekli ve nüfuzlu bir kral haline geleceğine işaret eden niteliklere şahit olmaktan memnuniyet duyuyordu. Bu nitelikler sayesinde, onun yardım ettiği yoksullar tarafından kutsanan, beyninde muazzam düşünceler barındıran ve hakkında yazılar okuduğu bazı önemli insanlarda huşu uyandıran faydalı bir şahsiyet haline geldiğine dair imgeler

oluşturuyordu zihninde. Kendisi de bu muhteşem adamın annesi olarak onurlandırılacaktı. Bu düşlerle avunuyordu. Dile getirdiği takdirde kulağa gülünç geleceğini bildiği için, bu hayallerinden kimseye bahsetmiyordu. Fakat onlara sığınıyor, onlar sayesinde uzun günleri ve acınası çabaları altın renkli bir ışıltıya bürünüyordu. Yaşamının ölü mihrapları üzerinde, başka bir yaşamın cılız umut alevlerini besliyordu.

Kelcey annesinin bu düşüncelerine, anlayabildiği kadarıyla tam bir duygudaşlıkla yaklaşıyordu. Bu düşüncelerdeki bilgelik, annesinin ileri görüşlülüğüne hayranlık duymasına yol açıyordu. Ancak kendi düşlerinin çoğu daha yakın zamana ilişkindi. Uzak gelecekte, şefkatini ve hatalarını soğuk bir maskenin ardına gizleyen, erkeklerin ve daha da önemlisi kadınların saygı duyduğu bir adam haline geleceğine dair birçok hayale sahipti. O aşamaya ulaştığında, başkalarına engel teşkil eden sorunları kolaylıkla aşacağı konusunda, annesiyle aynı görüşü paylaşıyordu. O zaman yeterli güce sahip olacak, cömertliği ve gazabıyla alt tabaka üzerinde hâkimiyet kurmanın keyfini çıkaracaktı. İnsanlarda huşu uyandıracaktı. Ve her şeyden önemlisi, onları şaşırtacaktı.

Fakat yakın zamana ilişkin birçok başka hayale daha sahipti. Burnunun dibinde dönen koca dünyayı gözlemlemeye başlamıştı. Onu karmaşası içine hapseden bu şehre derin bir merak duyuyordu. Bu şehir akıl almaz bir muammaydı. Baştan çıkarıcı bir renk cümbüşüydü. Onu tamamen kavramaya, en büyük mucizelerini, en muazzam yaşam ve günah manzaralarını anlayarak ilerlemeye özlem duyuyordu. Ona bilge bir adamın hayranlık uyandıran tavırlarını kazandıracak kavrayışa erişmeyi hayal ediyordu. Jones'u düşündü. Bu kadar fazla barmen tanıyan bir adama hayranlık duymamak elinde değildi.

VII. Bölüm

Kelcey'nin tüm hayallerinde kim olduğu belirsiz bir kadın da yer alıyordu. Aslında imgelerinde onunla evlenen kişi kendisi değildi. Onun daha yüce, daha kusursuz, daha korkutucu bir haliydi. Dönüşmeyi umduğu kişiydi. Çoğunlukla gördüğü resimlerden esinlenerek hayal ettiği sahneler, kur yapmak, çalım satmak, poz kesmek gibi davranışlarla ve mor ışık yansımaları sayesinde ihtişamlı bir görünüme bürünen dramatik olaylar dizisiyle destekleniyordu. Hayalinde, kendisi soğuk ve serinkanlıydı; fakat o, rüyalarının kadını, vahşi ve şiddetli bir tutkunun pençesine düşmüştü. Kendisi, onun bu tutkuyu başkaları önünde sergilemesine yol açacak kadar ileri gidiyordu. Kendi sükûnetinin başkalarında uyandırdığı hayranlığı görüyordu. Bu eşsiz kadının görkemli aşkı karşısında bu kadar soğuk bir tavra bürünmesi, onları büyük bir şaşkınlığa düşürüyordu. Söz konusu kadın, evcil bir hayvan gibi onun şefkatine muhtaç olsa da Kelcey dış görünüşüne hâkim oluyor, yürekten ve ebedi aşkından kimsenin haberdar olmasına müsaade etmiyordu. Günün birinde, hassas, romantik bir anda, bu aşkını ilan edecekti. Şatoyu andıran evler, geniş araziler, uşaklar, atlar ve giysiler gibi destekleyici unsurlar da bu kapsamlı hayallerde yer almaktaydı.

Bu düşler çocukluk döneminde ortaya çıkmıştı. Kendini, endişeli ve mahcup ufuklara kılıcını doğrultmuş amansız bir komutan olarak görmeyi bıraktığında, kimliği belirsiz bir kadının kalbinin yüce kralı haline gelmişti. Sonradan, okuduğu bazı kitapların da yardımıyla, bu hayaller iyice netlik kazanmıştı. Yazılanlara bakılacak olursa, dünya üzerinde tek meşgalesi onunla göz göze gelinceye dek beklemek olan bir tanrıça vardı. Bu düşünce, zamanla çok güçlü bir inanç haline gelmişti. Bu sayede hem kendisi hem de kısa süreliğine hayatına girmiş birkaç kadın türlü sıkıntılardan korunmuştu. Hayalindeki kadını bir ölçüt olarak kullanmıştı.

Sık sık kadının bu uzun bekleyişinin ne kadar acıklı olduğunu düşünüyordu, ama inancı hiç sarsılmamıştı. Dünyanın zamanla altın rengine bürünmesi kaçınılmazdı. Hayatı güzel bir kahramanlık destanına dönüşmeye mahkûmdu, yoksa zaten hiç doğmazdı. Sıradanlık yazgısının, ne hissedeceğini bilmeyen bazı insanların cezası, laneti olduğuna inanıyordu. Kanı, yaşamın nazik akışıyla uyum içindeydi. Sıradanlığın, sinirleri yıpranmış diğer insanların kaderi olduğunu düşünüyordu. Arada sırada, talihinin nasıl dönerek onu yüce bir şahsiyete dönüştüreceğini merak ediyordu; ancak varacağı sonuçtan şüphesi yoktu. Pembe bulutlardan oluşan görkemli bir araba onun için geliyordu. Duyduğu inanç, varlığının sebebi haline gelmişti. Bu arada, kimliği belirsiz kadını ve onun saçlarının gül kokusunu hayal edebilirdi.

Günün birinde merdivenlerde Maggie Johnson'la karşılaştı. Kızın tek elinde bir bira kutusu, kolunun altında ise kesekâğıdına sarılı bir paket vardı. Kelcey'ye şöyle bir baktı. Kelcey, başka bir erkeğin onun yüzünü güldürdüğüne şahit olursa, kalbinin telafisi olmayan bir biçimde kırılacağını fark etti. Gözlerinde aniden beliren coşkun hay-

ranlık karşısında, kızın bakışları o kadar umursamaz ve tepkisizdi ki Kelcey derhal onun iki misli muhteşem olduğu sonucuna vardı.

Merdiven sahanlığına ulaştığında, kızın yanağının kadınsı hatları, pencereden süzülen ışığın gümüşi parıltısını yansıttı. Bu manzara Kelcey'nin hafızasına kazındı.

O akşam yemek boyunca neredeyse hiç konuşmadı. Konuştuğunda ise dikkat çekici bir nezaketsizlik sergiledi. Onu kaygıyla gözlemleyen annesi, yeni korkunç felaketin ne olduğunu anlayabilmek için nafile bir çaba gösterdi. Nihayet, oğlunun sığır güvecini beğenmediği sonucuna vardı. Yemeğe biraz tuz ekledi.

Merdivenlerin başındaki o karşılaşmanın ardından, Kelcey, Maggie'yi sık sık görmeye başladı. Hayallerini yeniden şekillendirip onu güneşin en parlak noktasına yerleştirdi. Kaidesinden koparılmış, güçten düşmüş, ihmal edilmiş tanrıça, hayallerinin kadını, Kelcey tarafından, onun yeni dini huzurunda, sönük ve çocuksu olarak nitelendirilip yeniden var edilmeyi bekliyordu.

Maggie'nin annesi bazen sarhoş olup müthiş kargaşalara yol açtığında, Kelcey nispeten mutlu oluyordu. Böyle zamanlarda karanlıkta oturup, kızı korkunç yaşamından kurtardığı senaryolar hayal ediyordu.

Binanın koridorlarında, kapıda ya da sokakta onunla karşılaşmasını sağlayacak zekice planlar yapıyordu. Planları başarıya her ulaştığında, kızın olan bitenin tümüyle farkında olduğu düşüncesine kapılıyordu. Duyduğu utançla yüzünün ve boynunun yandığını hissediyordu. Kıza yanıldığını kanıtlayabilmek için başını başka yöne çeviriyor ya da ona sert bir ifadeyle dik dik bakıyordu.

Bir süre sonra aralarındaki mesafeye tahammül edememeye başladı. Kızı ele geçirmeyi hedefleyen prenslerin ufukta belirdiğini görüyordu. Boş vakitlerini ve iş saatleri-

nin bir kısmını bir çıkar yol bulmaya çabalayarak geçirdi. Bu kızın gölgesi sürekli onunla birlikteydi. Onu dahil ettiği muhteşem senaryolar yaratıyor, bu yüzden adeta bulutlarda yürüyor, gündelik yaşamının sorunları belirginliğini yitirerek bir sis perdesinin ardında kalıyordu.

Kızın onun asil kişiliğini keşfetmesi için tek yapması gerekenin, önemsiz geleneksel sınırları ortadan kaldırmak olduğunu fark etti. Bazen her şeyi zihninde canlandırabiliyordu. Bu konuda gayet becerikliydi, ancak o önemli an gelip çattığında cesaretini yitiriyordu. Belki de tüm bu yaşananlar kıza gülünç geliyordu. Belki onun zihinsel çabalarının farkındaydı. Kendisine gülebilirdi. O takdirde oracıkta ölebileceğini ya da kızı öldürebileceğini hissediyordu. Dehşet veren o ilk adımı bir türlü atamıyordu. Genellikle bilinmezlik eşiğinde kalakalıyordu. Böyle durumların hemen ardından, onun kendisine bir anlam ifade etmediğini kanıtlamak için kızdan uzak durmayı alışkanlık edinmişti.

Onu bir şeylerden kurtarma fırsatını yakalasa, tüm bu trajedinin hızla çözüme ulaşacağını düşünüyordu.

Bir akşam koridorda karşılaştığı genç bir adam Kelcey'ye, "Hey dostum, şu Johnson hatunları nerde yaşıyo?" diye sordu. "Bu karanlık binada kendi ayaklarımı bile göremiyom. Yarım saattir etrafta dolanıyom."

Soğuk bir tavırla, "İki kat yukarıda," diye karşılık verdi Kelcey. Aniden kalbinin ürperdiğini hissetti. Bu genç adamın giysilerinin göz alıcılığı, hali vakti yerinde havası, yüzünden yansıyan tecrübesi, özgüveni ve cesareti, Kelcey'nin ani bir kedere gömülmesine sebep oldu. Koridorda dikilip, yaptığından duyduğu utançla yüzü kızararak, onlar beraberce alt kata inene dek etrafı dinledi. Sonra hızla sıvıştı. Orada olduğunun keşfedilmesi ihtimaliyle dehşete düşmüştü. Kız ona acıyabilirdi.

Muhtemelen tiyatroya gidiyorlardı. İşlemeli pelerinli o domuz, ihtişamla kızın gözlerini kamaştıracaktı. Başka erkeklerin ihtişamla kadınların gözlerini kamaştırmasının ne kadar ahlaksızca olduğunu düşündü.

Yetersizliğinin bilincine varırken, öfke ve kin yüklü bir ümitsizlikle küfretti. Eve girdiğinde, annesi her zamanki asabiyetiyle sesini yükseltti. "Paltonu asamıyo musun, George?" diye bağırdı. "Sürekli arkanı toplayamam. Paltonu asınan da en az onu öyle fırlatman kadar kolay olcaktır. Sana bağırıp durmamdan hiç usanınadın mı?"

"Evet!" diye parladı Kelcey. Bu tek kelimeyle aniden yükselen hiddetini açığa vurdu. Kızarmış, çarpılmış, nefret ve öfkeyle kaskatı kesilmiş yüzünü annesine çevirdi. Bir an sessizce bakıştılar. Sonra yaşlı kadın dönüp sendeleyerek odasına yöneldi. Bu dikkatsiz yürüyüş esnasında kalçasını sertçe masanın köşesine çarptı. Sonra odasının kapısını kapattı.

Kelcey bir sandalyeye gömülerek bacaklarını dümdüz karşıya uzatıp ellerini pantolon ceplerine daldırdı. Çenesini göğsüne düşürüp boş gözlerle önüne baktı. Orada öylece dururken, ruhundaki reddedilme duygusunun yol açtığı kendine acıma hissi üzerine hücum etti.

VIII. Bölüm

Üzerinde yaşadığı için dünyanın ona borçlu olmadığına yönelik kasvetli bir kanıya ilk defa kapılan Kelcey, ilerleyen birkaç günü acı çekerek geçirdi. İşittiği iğneleyici sözleri, görünüşe bakılırsa yakın zamanda edindiği bir kavrayışla yorumluyordu. Artık evrenin kendisinden nefret ettiğini algılayabiliyordu. Çaresizliğin en derin kuyularına daldı.

Bu süreç içerisinde, bir akşam Jones'la karşılaştı. Jones coşkuyla üzerine atıldı. "Amanın, tam da görmek istediğim kişi! Bu akşam sizin oraya gelcektim ben de. İyi ki sana rasladım! Bizim Bleecker yarın akşam bi' eğlence düzenliycek. İçki su gibi akcak! Tüm çocuklar ve her şey orda olcak. Özellikle senin gelmeni istediğini söyledi. Harika bi' parti olcak! Harika! Gelebilcen mi?"

Kelcey karşısındakinin elini coşkuyla kavradı. Şimdi düştüğü boşlukta kendisini avutacak bir arkadaşlığın varlığını hissetmeye başlamıştı. Boğuk bir sesle, "Emin ol gelicem, dostum," dedi. "Dünyada bundan daha fazla istediğim hiçbi' şey yok!"

Eve dönüş yolunda son derece gaddar bir şahsiyet olduğunu düşündü. Kendine kısmen zarar vererek intikamın tadına varmak üzereydi. Onu sarhoş gören evren, o zamana dek sergilediği tutumundan pişman olacaktı.

Bleecker'ın evine biraz geç ulaştı. Annesi yaşlı amcalarından birinin gönderdiği mektubu yüksek sesle okurken evde kalması gerekmişti. Mektubun bir bölümünde amcası şöyle yazmıştı: "Tanrı oğlunu korusun! Onu öyle bir yetiştir ki, babasının yerini doldursun."

Bleecker bir ara sokaktaki, üç katlı eski bir binada yaşıyordu. Evin ön tarafındaki salonu, Musevi bir terzi yaşam ve çalışma alanı olarak kullanıyor, yaşlı Bleecker ise arka taraftaki salonda kalıyordu. Evin bakımını üstlenmiş Alman bir aile binanın bodrumuna yerleşmişti. Eşi ve sekiz çocuğuyla birlikte yaşayan bir başka Alman, yemek odasını kiralamıştı. Üstteki iki katı da terziler, bir işportacı ve nadiren görülen gizemli insanlar mesken tutmuştu. İkinci katta, merdivenlerin hemen karşısında yer alan küçük odanın kapısı her zaman açıktı ve içerideki iki kambur adamın opera dürbünü tamir etmekle uğraştıkları görülebiliyordu. Yemek odasında yaşayan Alman kadın üçüncü katın arka odasında kalan minyon terziyle dostane ilişkiler içerisinde değildi ve sık sık merdiven boşluğundan birbirlerine rezil hakaretler savuruyorlardı. Binanın ahşap kaplamaları, sayısız kişinin teması sonucu çizilip yıpranmıştı. Duvarlardan birinde, bir adamın karısına balta savurduğu günün anısını taşıyan, kenarları dökülmüş uzun bir yarık vardı. Alt kattaki koridorda, elindeki paçavra ve önündeki sabunlu su kovasıyla yıpranmış muşamba zemin üzerinde diz çökmüş, çok yaşlı bir kadın vardı. Yaşlı Bleecker komşularının gayet saygıdeğer ve üst sınıfa mensup kişiler olduğunu düşünüyordu. Arkadaşlarını evine davet etmekten memnuniyet duyuyordu.

Bleecker, Kelcey'yi koridorda karşıladı. Gömleğinin yakası her zamankinden daha temiz ve gösterişliydi. Bu sayede görünümünü epey değiştirmişti. Son derece asil bir havası vardı. "Nasılsın dostum?" diye bağırdı. Kelcey'nin

kolunu kavrayıp, neşeyle gevezelik ederek onu koridorda yönlendirip eski salona götürdü.

Lambanın sarı ışığında ayakta duran bir grup adam devasa gölgeler oluşturmuştu. İkisi odaya girerken başlarını kapıya çevirdiler. Jones hızla öne atılarak, "Hey, meraba, Kelcey, dostum!" diye haykırdı. "Ne iyi ettin! İyi ki geldin! O'Connor'ı tanıyosun tabii! Schmidt'i de! Woods'u da! Bu da Zeusentell! Bay Zeusentell... dostum Bay Kelcey! El sıkışın... ikiniz de müthiş adamlarsınız, hem de nasıl! Burada da... ah, beyler, işte dostum Bay Kelcey! O da müthiş bi' adamdır. Çocukluğumdan beri tanırım. Gel, bi' içki iç!" Herkes fazlasıyla cana yakındı. Kelcey toplum nezdinde bir ağırlığı olduğunu hissetti. Yabancılar ona çekingen ve saygılı davranıyordu.

Yaşlı Bleecker, "Hayhay," dedi. "Bay Kelcey, bir içki için! Bu arada, beyler, hazır konusu açılmışken, hadi hepimiz birer içki içelim!" Kahkahalar yükseldi. Bleecker bazen epey komik oluyordu.

Uysal ve kibar tavırlarla masaya doğru ilerlediler. Masanın üzerinde bir fıçı bira, onlarca şişe viski, mısır koçanı pipolardan oluşan küçük bir yığın, birkaç paket tütün, bir kutu puro ve bir sürü kadeh, bardak ve kupa vardı. Yaşlı Bleecker tüm bunları öyle ustalıklı bir biçimde yerleştirmişti ki masa ilkel bir barı andırıyordu. Çatlak bardakların paylaşımı esnasında epey çekişme yaşandı. Jones en kötü durumdaki bardakla içki içmek konusunda kibarca, ancak hararetli bir ısrarcılık sergiledi. Diğerleri ona sessizce karşı çıktı. Herkes Bleecker'ın cömert misafirperverliğine ne kadar saygı duyduğunu gösterdi. Hepsinin tavırları, bu eğlencenin düzenleniş biçimine duydukları hayranlığı ifade ediyordu.

Kelcey ikinci birasını alıp bir köşeye çekilerek oturdu. Biraz sosyal gözlem yapmak istiyordu. Başka bir köşede,

bir adam ara ara domuz gibi homurdanarak bir hikâye anlatıyordu. Altı yedi adam onun anlattıklarını dinliyordu. İki üç kişi, tenha yerlerde tek başlarına oturuyordu. Herhangi biri onlara hitap edecek olsa, aniden samimiyetle konuşmaya başlayacaklarmış gibi, beklenti içerisinde ve zeki bir görünümleri vardı. Sıraya dizilmiş içki şişelerinin tuhaf gölgeleri masanın üzerine vuruyor, bira fıçısı yandaki duvarlardan biri üzerinde, tavana doğru yükselen, odanın ve onun içindeki insanların üzerine hayalet gibi çöken, uğursuz bir kara gölge oluşturuyordu. Tütün dumanları tepelerinde süzülen tembel bulut kümeleri oluşturmuştu.

Jones ve O'Connor masanın yanında durmuş, ara ara diğer herkesle cana yakın sohbetler ediyorlardı. Yaşlı Bleecker'ın onlara doğru ilerlediğini gören Kelcey, adamın fısıldadığını işitti: "Hadi, eğlenceyi başlatmamız gerek. Eğlenceyi başlatın." Kelcey, ev sahibinin tüm misafirlerin yeterince eğlenmemesinden korktuğunu fark etti. Jones, O'Connor'a bir şeyler söyledikten sonra O'Connor, Zeusentell adlı adamın yanına gitti. Görünüşe göre, ona bir teklifte bulundu. Zeusentell bu teklifi derhal reddetti. O'Connor ısrarcı davrandı. Zeusentell fikrini değiştirmedi. Sonunda O'Connor onunla münakaşa etmeyi bırakıp, odanın ortasına giderek elini kaldırdı. Yüksek sesle, "Beyler!" diye bağırdı. "Şimdi Bay Zeusentell bize 'Patrick Clancy'nin Domuzu' şiirini okuyacak!" Sonra muzaffer bir tavırla Zeusentell'e bakıp, "Hadi!" dedi. Zeusentell olduğu yerde kıvranıp beden diliyle itirazlarını sürdürüyordu. Sitemle fısıldadı: "Seni şerefsiz seni!"

Diğer konuklar bir an başlarını çevirip Zeusentell'e baktıktan sonra, güçlü bir yaygara kopardılar. "Yaşasın! Nasılmış bakalım! Hadi oku! Hadi ama! Hadi ama! Oku da duyalım!" Zeusentell hiçbir girişimde bulunmayınca, kişisel ricalar yükselmeye başladı. "Hadi dostum, oku git-

sin işte! Neden korkuyon ki? Çekinme bizden! Hadi! Elini çabuk tut!"

Zeusentell neredeyse çaresiz bir alçakgönüllülükle itiraz ediyordu. O'Connor onu yakasından tutup sürüklemeyi denese de o arkasına yaslanıp paltosunu çekiştirerek ve başını sallayarak bu çabayı sonuçsuz bıraktı. "Hayır, hayır! Bilmiyorum, anlasanıza! Okuyamam! Bilmiyorum! Bilmediğimi söylüyorum! Unuttum, anlasanıza! Hayır-hayır-hayır-hayır! Bıraksana be yakamı! Derdin ne senin? Bilmediğimi söylüyom işte!" Adamlar gürültüyle alkış tuttu. O'Connor pes etmedi. Ufak bir mücadelenin ardından, Zeusentell aniden şaşırtıcı bir ağırbaşlılığa büründü. Konuklar sessizleşti. Şiirini okumak üzereydi. Odanın ortasında durup gergince yakasını ve kravatını düzeltti. İzleyiciler ciddileşti. Zeusentell tiz, kuru, tuhaf bir sesle, "Patrick Clancy'nin Domuzu," diye ilan etti. Ardından hızla, tekdüze bir tempoyla şiirini okumaya başladı:

"Vardı bir domuzu Patrick Clancy'nin,
Gururuydu tüm ülkesinin.
Bu domuz öyle büyüktü ki,
Kaplardı evrenin dörtte birini..."

Okumayı bitirdiğinde, diğerleri beğenilerini paylaşırcasına birbirlerine baktılar. Ardından gürültüyle alkışladılar ya da kadehlerini çınlattılar. Zeusentell koltuğuna doğru ilerlerken, bir adam kulağına eğilerek, "Bunu nerde bulabilecemi söyler misin?" diye sordu. Son derece başarılı olmuştu. Muazzam baskılar sonucunda, iki hikâye daha okumak zorunda kaldı. Sonunda yaşlı Bleecker onu ortaya çekip büyük bir bardak içki ikram ederek kadeh tokuşturdu. O güne dek bunlar kadar güzel hikâyeler duymadığını ilan etti.

Zeusentell'in çabaları konukları neşelendirdi. Beraberce gülmek adamların daha fazla samimiyet kurmalarını ve

bir ortak nokta bulmalarını sağladı. Misafirlerin bir kısmı da epey sarhoş olmuştu.

Muhteşem O'Connor, armonika çalan bir adamı salonun ortasına çağırdı. Adam paltosunun koluyla enstrümanını temizledikten sonra, tüm popüler şarkıları çalmaya başladı. Konuklar duman bulutları arasında başlarını öne arkaya sallayarak müziğe eşlik ettiler. Sırıtarak ayaklarıyla tempo tuttular. Duruşlarında ve terle parlayan kırmızı suratlarında, medeniyetten uzak ve çılgın bir cesaretin izleri kendini göstermeye başladı. Sohbetler boğuk uğultular halini aldı. Bira bardaklara Jones'un istediği kadar hızlı dolmuyordu; bu yüzden masanın başında durup fıçıyı eğmeye koyuldu. Böylece duvara vuran siyah gölge geri çekilip yükselmeye, gizemli bir biçimde çökmeye, sonra aniden gözdağı verircesine öne atılmaya başladı; bilinmez bir duygunun hâkimiyeti altına girmiş, devasa bir karanlık şekle dönüştü. Lambanın turuncu ışığını yansıtan kadehler, bardaklar ve kupalar hızlı, düzenli bir hareket içerisindeydi. İki üç adam iyice pervasızlaşmış, sürekli içkilerini döker hale gelmişti. Keyifle kıkırdayan yaşlı Bleecker, bir an muzaffer bir edayla Jones'a göz attı. Gayet başarılı bir parti olacağa benziyordu.

IX. Bölüm

Kelcey aniden, iyi vakit geçirdiğine dair, kaygıdan uzak bir düşünceye kapıldı. Sanki dini bir kutlamaya katılmış gibi, büyük bir coşku onu hızla ele geçirdi. Acımasız dünyadan uzak, kahkahaların hoş tütsü kokuları gibi yükseldiği bu toplaşmanın, son derece keyifli ve heyecan verici olduğunu hissediyordu. Etrafındakilere karşı, tanıdık, kardeşçe duygular uyandı içinde. Onlarla nazikçe sohbet etmeye başladı. Düşüncelerinin hangi yöne aktığından emin olamasa da son derece sıcakkanlı olduğundan emindi. Onların parlayan, kızarmış, gülümsemeleriyle kırışan yüzlerini görmekten memnuniyet duyuyordu. Türlü kahramanlıklar sergilemeye hazırdı.

Piposunun sık sık sönmesinden rahatsızlık duyuyordu. Samimi sohbetlere öyle gömülmüştü ki, onun alevini beslemeyi unutup duruyordu. Kibrit almak için ayağa kalktığında, bacaklarının biraz güçsüzleştiğini fark etti. Dizleri bükülüyor, adımlarına pek söz geçiremiyordu. Masaya ulaşıp bir kibrit çaktıktan sonra, yanında yapılan bir espriye gülerken piposunu yakınayı unuttu. Sinir bozucu çabaların ardından, bir sonraki kibritle amacına ulaştı. Kararsız hareketlerle kibriti piponun bir yanına, ardından diğer yanına yaklaştırdıktan sonra, şükür ki en sonunda tütünün

hemen üzerine denk getirebildi. Bu arada elini yaktı. Hafifçe gülerek parmaklarını inceledi.

Jones yanına gelip omzuna bir şaplak indirdi. "Hadi dostum, Handyville'deki eski günlerimiz hatırına bi' içki içelim!"

Kelcey derinden etkilenmişti. Nemli gözlerle Jones'a baktı. "Hadi ijelim," dedi. Jones içe işleyen melankolik bir havaya bürünerek bardaklarına viski doldurdu. Hürmetkâr tavırlarla içtiler. Gençlik anılarına dair parlak görüşlerini paylaşıp, etrafında çember oluşturmuş kıkırdayan dinleyicilere komik bir hikâye anlatan Bleecker'ın yanına gittiler. Yaşlı adam şişman, neşeli bir tanrı gibi oturuyordu. "İşte tam o anda yaşlı kadın başını pencereden uzatıp, 'Mike, seni tembel şeytan, neden yeni sardunya çalılarının arasında uyuyon?' dedi. Mike da uyanıp ona şöyle dedi: 'Kendi giysilerini asla yıkamayan çamaşırcı kadına lanet olsun. Üzerim sadece toprak ve çamurla örtülü olduğu için burda uyuyom.'" Konuklar dizlerini döverek gürleyen kahkahalar attılar. Ona başka bir hikâye anlatması için yalvardılar. Bir önceki hikâyeye dair yorumların gürültüsü arasında, yaşlı Bleecker yeni bir hikâye anlatmaya başladığında kimse oralı olmadı.

Jones'un içinden şarkı söylemek geldi. Aniden inişli çıkışlı bir vals melodisini mırıldanarak Kelcey'yi yakalayıp, dans etmek üzere çılgın bir girişimde bulundu. Konuklardan birinin öne uzattığı bacaklarına takılıp tepetaklak yere yuvarlandılar. Kelcey sertçe yere kapaklandı. Gözünün önünde kör edici ışıklar çakmasına rağmen hemen gülerek ayağa kalktı. Kesinlikle zarar görmüş gibi bir hali yoktu. Başındaki acı daha ziyade keyif vericiydi.

Yaşlı Bleecker, O'Connor ve artık topallayıp dişlerini sıkmaya başlamış Jones, bir içki daha içsin diye onu dikkatle ve müşfikçe masa başına götürmek isteseler de Kel-

cey gülerek onları ittirip yardım almadan ilerledi. Bleecker, "Tanrım, başını öyle sert çarptın ki bir kütüğü bile ortadan ikiye bölebilirdin," dedi.

Kelcey yeniden güldü, ne kadar kararlı ve cesur olduğunu gösterircesine bardağını haddinden fazla viskiyle doldurdu. Soğukkanlı bir tavırla dudaklarına yaklaştırıp içti. Bu son içkinin onu güçlü bir darbe gibi sersemletme ihtimali yüksekti. Viski kısa sürede kör edici ve uyuşturucu etkisini gösterdi. Aniden dengesini yitirerek, odanın çalkalandığını hissetti. Buğulu gözleriyle, ışık huzmelerinin alevden kılıçlar gibi aralarından geçtiği karman çorman gölgeleri ancak seçebiliyor, kulağına gelen sesler uzakta akan bir nehrin uğultusunu andırıyordu. Yine de duyularını sıkıca kavrayan bu milyonlarca parmağın etkisinden sıyrılabildiği takdirde, gayet zekice ve eğlenceli davranışlar sergileyebileceğini hissediyordu.

Başlangıçta bu hislerinin geçici olduğunu düşündü. Geçmelerini bekledi, ancak bu zihinsel ve fiziksel duraksama, sadece daha fazla sersemlemesine ve odanın onun etrafında daha hızlı dönmesine yol açtı. Önünde uçurumlara uzanan dik yokuşlar belirmişti; dağların zirveleri üzerine doğru eğiliyordu. Tüm bunların arasında, hayretten körleşmiş ve uyuşmuş bir vaziyetteydi. Sersemlemiş haliyle, bir uçuruma yuvarlanmasının onu küçük düşüreceğinin belli belirsiz bilincindeydi.

Nihayet, Jones olduğunu fark ettiği bir gölgenin, bir şeklin kendisine yaklaştığını algıladı. Aziz Jones, fevkalade bilge Jones, bu tuhaf diyarda cesur ve umursamazca, dimdik ve sakince ilerliyordu. Kelcey hayranlık ve sevgiyle mırıldanarak arkadaşına doğru düştü. Jones'un sesi bilinmezliğin kıyılarından yükseliyordu. "Hadi, hadi dostum. Bu iş böyle olmaz. Kendine gel." Görünüşe göre, Jones'un bilgeliğinin de bir sınırı vardı. "Ah, ben iyyim Jones! Ben

iyyim! Jarkı jöylemek istiyom! Hepsi bu... jarkı jöylemek istiyom!"

Jones ahmaktı. "Hadi, şimdi otur ve kapa çeneni."

Bu sözler Kelcey'yi hiddetlendirdi. "Jones, git bajımdan, sana diyom! Git bajımdan! Jarkı jöylemek istiyom dedim! Tanrım, bizim orda yajayan bi' kıza ajığım. Bu yüjden zarhojum, bu yüjden! Onun..."

Jones onu yakalayıp bir sandalyeye sürükledi. Kelcey onun güldüğünü duydu. Dostunun ona böyle hakaret etmesine tahammülü yoktu. Ahbabını boğazlamak için yakıcı bir istek duydu. Elini öfkeyle savurdu, ancak Jones onu sıkıca kavradı. Karşısında kuru bir yaprak kadar bile ağırlığı yoktu. Jones'un yirmi beygir gücünde olduğunu fark etmek onu hayrete düşürdü. Maharetle yere yatırıldı.

Yattığı yerde, Jones'un kas gücünün büyüklüğüne hayret etti. Bunu daha önce fark etmemesi şaşırtıcıydı. Yaşadığı şey onu derinden etkilemişti. Olanlar yüzünden Jones'u alenen suçlamayı aklından geçirdi. Bu yerinde bir davranış olurdu. Diğerlerini şaşırtacak, heyecan verici ve dokunaklı bir an yaşanırdı. Fakat o sırada, uykuya dalına arzusu onu tümüyle ele geçirmişti. Karanlık ve yatıştırıcı uyku bulutları olanca ağırlığıyla üzerine çökmüştü. Bir bebek gibi iç çekerek gözlerini kapadı.

Uyandığında, eğlence tüm şamatasıyla devam ediyordu. Diğer konuklara katılmayı planlayarak doğrulduğu sırada, O'Connor yanına gelip onu yeniden yere itti ve şefkatli bir serzenişte bulunurcasına çenesini öne çıkararak, sanki bir çocuğu avuturmuş gibi, "Tamam tamam," dedi.

Adamlardaki bu değişim Kelcey'nin muazzam bir şaşkınlığa kapılmasına yol açtı. İçinde bulunduğu duruma dair değerlendirmeleri, bugüne dek karşılaştığı en aptalca şeydi. Onlara aklının gayet yerinde olduğunu kanıtlamaya karar verdi. O'Connor'ın kolları arasında tekmeler savurup kıv-

randıktan sonra, son bir gayretle ayağa kalkıp sendeleyerek odanın ortasında durdu. Şaşırtıcı biçimde, olan bitenin açıkça farkında olduğunu herkese gösterecekti. "Tanrım, bi' kıja ajığım! Sarhoj diilim, sizsiniz sarhoj! O kız..."

Konukların onu odanın bir köşesine fırlattıklarını, sandalyeleri ve masaları üzerine yığarak onu heybetli bir dağın altına gömdüklerini hissetti. Sanki bir maden kuyusunun dibindeymiş gibi, çok yukarılardaki sesleri, ışıkları ve belirsiz biçimleri seçebiliyordu. Fiziksel olarak zarar görmemişti ama duyguları tarifi mümkün olmayan bir biçimde incinmişti. Zeki, iyi niyetli, cana yakın bir şahsiyet olan kendisi, partiden gaddarca sürgün edilmişti. Bu adamların her birinin kavrama yetisi, kırmızı ıstakozlarınkinden fazla değildi. İfade edilemez bir barbarlık vuku bulmuştu. Yürek burkan gözyaşları yanaklarından süzüldü. Tüm bu yaşananlara uzun, şeytani açıklamalar tasarladı!

X. Bölüm

Şafağın gri ışıkları başlangıçta ürkekçe odaya süzülüp, bazı tekinsiz köşelere yaklaşmaya korkarak pencerelerin önünü aydınlattı. Nihayet, olgun güneş ışınları içeriye dolarak, gölgeleri yok edip kokuşmuşluğu açığa serdi ve her şeyi acımasızca ifşa etti. Kelcey amaçsız bir ıstırapla inleyerek uyandı. Bir an, kaskatı kesilmiş kollarını başının üzerine savurduktan sonra, tüm ağırlığıyla dirseğine yüklenip gözlerini kırpıştırarak etrafına baktı. Gün ışığının acımasız dürüstlüğü felaketi ve ölümü ortaya sermişti. Önceki gecenin kargaşasının ardından, odanın hali çürümenin hüküm sürdüğü bir savaş alanını andırıyordu. İçerideki hava ağırlaşmış, tütün dumanı, adamların solukları ve bardaklarda yarım kalmış biraların kokusuyla boğucu hale gelmişti. Kırık bardaklar, pipolar, şişeler, dökülmüş tütünler ve puro izmaritleri yerlerde kümelenmişti. Korkunç bir arbede yaşanmışçasına, sandalyeler ve masalar etrafa savrulmuştu. Tüm bunların ortasında, bir koltuğun üzerinde derin bir uykuya dalmış yaşlı Bleecker, sanki kendi haline bırakılmış, bulunduğu yere fırlatılmış bir ceset gibi, soluk teniyle hareketsizce uzanıyordu.

Tüm yaşananlar yavaş yavaş Kelcey'nin hafızasında canlanmaya başladı. Katıksız bir keder, pişmanlık ve tik-

sintiyle etrafına bakındı. Yeniden uzanmak zorunda kaldı. Kaşlarının üzerinde, sanki başı demir mengeneyle sıkıştırılıyormuşçasına bir ağrı vardı.

Uzandığı yerde düşüncelere dalarken, fiziksel durumu ona acımasız bir dünya görüşü sundu ve varoluşun amaçsızlığını yüzüne vuran kızıl bir girdaba sürüklendi. Gündelik yaşamına ilişkin sorunların taş devler gibi önünde yükseldiğini, artık onlarla başa çıkabilecek kadar güçlü olmadığını hissetti. Verdiği mücadelede, yıkımına zemin hazırlayan bir gerileme yaşanmıştı. Ürkütücü kuruntuları şimdi kocaman bulutlar haline gelmişti.

Amansız baş ağrısının etkisiyle, dönüşüm geçirerek lekesiz bir yaşam sürmeye hazırdı. Midesi ona, sadece iyi bir adamın gerçek bilgeliğe erişebileceğini bildiriyordu. Fakat geleceğe yönelik sezgileri ümitsizlik doluydu. Eski rutinini sürdürme olasılığı onu dehşete düşürüyordu. Bunu yapması imkânsızdı. İçinde bulunduğu zorunluluk hali tüylerini ürpertiyordu.

Diğer yana döndüğünde, altın rengi ahlaksızlık geçitlerinin artık onu baştan çıkarmadığını fark etti. Onu büyüleyen müzik nağmelerini duyamıyordu. İçkinin onu kendine çeken efsunlu cazibesi, bu baş ağrısının etkisiyle ortadan kaybolmuştu. Yaşamını yönlendiren arzular, susuz kalmış çiçekler gibi aniden canlılığını yitirmişti. Bu yüzden, biraz düşününce, biri karşısına çıkıp işini kolaylaştırdığı takdirde, erdemli bir insan haline gelmeye son derece istekli olduğunu fark etti.

Bleecker'a baktığında, içinde ona karşı ani bir küçümseme ve nefret uyandı. Onun sarsak, yaşlı bir yaratık olduğunu düşündü. Yaşını başını almış bir adamın günaha bu kadar meyilli olduğunu görmek tiksinti vericiydi. Ona nezaketli davranmak zorunda kalmak bir yana, adamın uyandığına şahit olma fikri bile Kelcey'yi dehşete düşürüyordu.

Su içmek istedi. Bir süre, bu leziz ve soğuk sıvının hayalini kurdu. Üzerine dökülüp onu uyandıran, adeta bir ameliyat gibi onu acılarından kurtaran, soyut, akışkan bir varlıktı. Ayağa kalkıp sendeleyerek, odanın köşesindeki küçük lavaboya doğru yavaşça ilerledi. Herhangi bir hızlı hareketin başının çatlamasına yol açacağının farkındaydı.

Küçük lavabo kırık bardaklar ve dökülmüş içkilerle doluydu. Sadece bu görüntü bile içini dehşetle doldurmaya yetse de bir bardağı özenle durulayıp doldurdu ve koca bir yudum aldı. Su onda dayanılmaz bir hayal kırıklığı yarattı. Tatsız sıvı, kupkuru boğazını hiç ferahlatmamıştı ve kesinlikle soğuk değildi. Çaresizce bardağı elinden bıraktı. Yüzü, gelecek günlerin şifa gücünü göstermesini bekleyen bir adamın katı ve aksi ifadesine büründü.

Yaşlı Bleecker uyandı. Yattığı yerde dönüp yüksek sesle inledi. Bir süre, bedenindeki tutulmaların ve sancıların etkisiyle, hiddetli bir hoşnutsuzluk içerisinde debelendi. Kelcey onu, can çekişen birini izlercesine izledi. Yaşlı adam, "Aman Tanrım!" dedi. "Birayla viski ne korkunç bi' ikili! Kavgayı gördün mü?"

Kelcey vurdumduymaz bir tavırla, "Hayır," diye karşılık verdi.

"Ah, Zeusentell'le O'Connor büyük bi' kargaşa yarattılar. Etrafı altüst ettiler. Hepimizin olaya karışacağını sandım. Fakat tüm gece bi' köşede duran o Thompson denen adam, olaya el attı. Müthiş biriydi! Zeusentell'e müdahale etmesi gerekti! Muhteşemdi! Tanrım, keşke şu an bir Manhattan içebilseydim!"

Kelcey soğuk bir ifadeyle, sessizce dururken Yaşlı Bleecker giyindi. Enerjik bir tavırla, "Hadi gidip birer kokteyl içelim," dedi. Bu da onun asalet simgelerinden biriydi. Ahbapları arasında, kokteyllere dair en fazla bilgiye sahip olan oydu. Sürekli onlardan bahsederdi. "Seni hemen

kendine getircek! Hadi gel! Çok erken sarhoş oldun. Biraz daha beklemen gerek oğlum! Fazla hızlı gidiyon!" Kelcey, ahbabının süslü cümlelere ve gösterişli tavırlara karşı ilgisini ne ara yitirdiğini belli belirsiz merak etti.

Bleecker, "Hadi gel," dedi.

Kelcey kokteylleri küçümseyen bir tutum sergilemesine rağmen, yaşlı adamı takip ederek sokağa çıktı. Köşede ayrıldılar. Kelcey yüzüne dostane bir veda gülümsemesi kondurmaya çabaladıktan sonra sokakta ilerlemeye başladı. Ayakta durduğundan ve kendi kaslarını kullanarak yürüdüğünden emin olabilmek için odaklanması gerekti. Kendini rüzgârın sürüklediği, kâğıttan bir adam gibi hissediyordu. Üstüne üstlük caddenin tozu boğazını, gözlerini ve burun deliklerini tahriş ediyor, trafiğin gürültüsü başını çatlatıyordu. Yine de yalnız olduğu, yaşlı Bleecker'dan kurtulduğu için memnuniyet duyuyordu. Onu görmek, bir hastalığın seyrini gözlemlemeye benziyordu.

Annesi evde değildi. Küçük odasında mekanik hareketlerle soyunup başını, kollarını ve omuzlarını yıkadı. Sürünerek beyaz çarşafların arasına girdiğinde, duyduğu ıstırabın ilk defa hafiflediğini hissetti. Yastığı onu yatıştıran bir yumuşaklığa sahipti. Şefkatli nağmelerle dolu bir müzikle aynı etkiyi yaratıyordu.

Yeniden uyandığında, annesi üzerine eğilmiş, kâh kederle kâh mutlulukla haykırıyordu. Yaşlı kadının elleri o kadar titriyordu ki onları doğru düzgün kullanamayacak hale gelmişti. "Ah George, George, nerdeydin? N'oldu sana? Ah George, öyle endişelendim ki! Tüm gece gözümü bile kırpmadım!"

Kelcey uykulu halinden hemen sıyrılıverdi. Konuşmaya başlamadan önce, acıyla inleyerek yüzünü duvara döndü. "Önemli değil anne, iyiyim. Endişelenme! Dün gece sokakta yürürken bi' yük arabası çarptı ve beni hastaneye götür-

düler; fakat şimdi iyiyim. Hastaneden çıkalı fazla olmadı. Eve gidip dinlenmem gerektiğini söylediler."

Annesi merhametle, dehşetle, mutlulukla ve bilinmeyen bir sebepten ötürü kendini suçlarcasına haykırdı. Büyük bir telaş içerisinde, olaya dair tüm detayları öğrenmek istedi. Kelcey tarifsiz bir bitkinlikle iç çekti. Hissettiği ağrının acımasız tekdüzeliği karşısında gözlerini kapatarak, "Ah... dur... dur... dur!" dedi. "Dur... lütfen dur! Şimdi konuşamıyorum. Dinlenmek istiyorum."

Annesinin dudaklarından kendini ayıplarcasına cılız bir nida döküldü. Titreyen elleriyle, sevgi ve şefkatle Kelcey'nin yastığını düzeltti. "Tamam tamam, rahatına bak canım! Fakat ne kadar endişelendim bilemezsin, çılgına döndüm. Nerdeyse aklımı yitiriyodum. İşyerine gidip seni sordum, bugün hiç gelmediğini söylediler. Ustabaşı bana çok iyi davrandı. Öğleden sonra buraya geleceğini, senin eve dönüp dönmediğini kontrol edeceğini söyledi. Endişelenme dedi. İyi olduğuna emin misin? Senin için yapabileceğim bi' şey var mı? Doktor ne dedi?"

Kelcey'nin sabrı tükenmek üzereydi. Ellerini sallayıp aksi bir tavırla konuşmaya başladı. "Hadi... hadi anne, sorun yok, tamam mı! Biraz dinlenebilirsem, her zamanki kadar iyi olucam. Fakat başımda dikilip bana sorular sorman, beni düşünmeye zorlaman her şeyi daha da kötüleştiriyo. Beni bi' süre rahat bırakırsan, her zamanki kadar iyi olucam. Bunu yapabilir misin?"

Ufak tefek, yaşlı kadın komik bir ifadeyle dudaklarını büzdü. "Aman da benim koca oğlum!" Kelcey'yi neşeyle öptü. Az sonra odadan çıkarken, yüzünde muhtemelen genç kızlık günlerinden yadigâr kalmış, parlak ve memnuniyet dolu bir gülümseme vardı.

XI. Bölüm

Yıllar önce Kelcey'nin bir arkadaşının başına, bir yük arabasının direği çarpmış, genç adam sokak ortasında düşüp bayılmıştı. Hastaneye götürülmüş, ertesi sabah şaşkınlık içerisinde, geçirdiği kazaya ilişkin pek bir şey hatırlayamaz vaziyette taburcu edilmişti. Kendine özgü bir biçimde dişlerinin arasına sıkıştırdığı gül ağacı kökünden piposu ve geriye yatırılmış kahverengi melon şapkasıyla, başından geçen tuhaf olayı anlatmıştı. Kelcey bu ilginç hikâyeyi hiç unutmamıştı. Annesi geçirdiği kazaya dair onu çapraz sorguya çektiğinde, küçük değişikliklerle aynı hikâyeye başvurmuştu. Anlattıklarının gerçeğe yakınlığı şüphe götürmezdi.

Ertesi gün işyerinde büyük bir coşkuyla karşılanmıştı. Ustabaşı diğerlerine de hikâyeyi anlatmış, şimdiden konuya dair şakalar yapılmaya başlanmıştı. Esprileriyle ünlü Mike O'Donnell'ın, komiklik olsun diye Kelcey'ye yönelttiği suçlamalar, aslına bakılırsa neredeyse gerçeğin ta kendisiydi. Bunları işiten Kelcey ona aniden göz ucuyla baktı, ama yine de sakinliğini korudu. O'Donnell nihayet ümidi kesti. "Bu çocuğu şaşırtmak mümkün diil! Kesinlikle istifini bozmuyo." Kelcey piposunu kendine özgü bir biçimde dişleri arasına sıkıştırıp melon şapkasını geriye yatırarak, başına gelenleri birçok defa anlattı.

Gazete okuyup annesiyle sohbet etmekten memnuniyet duyarak, birkaç geceyi evinde geçirdi. Yaşlı kadın bu değişimin ardında önemli bir gerekçenin yattığını düşünmeye başladı. Kısa süre önce geçirdiği, ölümle burun buruna geldiği kazanın oğlunun uslanmasına ve daha yüce meselelere yönelmesine yol açtığından şüphelendi. Sürekli bu konuya dair derin düşüncelere dalıyordu. Kelcey karamsar bir ifadeyle otururken annesi onu gözlemliyordu. Kendi kendine, ilahi ışığın onun ruhuna ulaştığını söylüyordu. Oğlunun çok önemli bir süreçten geçtiğini hissediyordu. Tüm gücünü ve yeteneklerini, onun ilahi ışığa yönelmesi için kullanmaya kararlıydı. Bu yüzden bir gece Kelcey'ye şöyle dedi: "Bu gece benle akşam duasına gelsene, George." Niyetlendiğinden daha dobra bir cümle kurmuştu.

Afallayan Kelcey annesine baktı. "Ha?"

İsteğini tekrarlarken yaşlı kadının sesi titredi. Çok önemli bir an yaşadıklarını hissediyordu. "Bu gece benle akşam duasına gel, olur mu?"

Kelcey'nin hayrete düşmüş gibi bir hali vardı. "Ah, bilmem ki," diyerek konuşmaya başladı. Zihnini kurcalayıp annesini reddetmek için bir gerekçe bulmaya çabalıyordu. "Gitmek istemiyorum. Acayip yorgunum!" İtaatkâr omuzları yorgunluğunu vurgularcasına çöktü. Başı hafifçe öne eğildi.

Kendi acizliğini hızla fark eden ufak tefek, yaşlı kadın, içinde oğluna karşı anaç bir öfkenin yükseldiğini hissetti. Onu istediği yönde harekete geçiremediği gerçeğine katlanmakta güçlük çekiyordu. Kendi arzu dalgaları, onun miskinlik kayalıkları üzerinde en ufak bir güce sahip değildi. İçinde onu dövmek için güçlü bir istek duydu. Boğuk bir sesle, "Senle ne yapacam hiç bilemiyom," dedi. "İstediğim hiçbi' şeyi yapmıyosun. Söylediğim hiçbi' şeye azıcık olsun dikkat etmiyosun. Beni bi' sinek kadar bile umursamıyo-

sun. Ne yapacağım ben senle?" Çaresiz bir öfkenin kasvetli ışıltısıyla parlayan gözleriyle, yüzünde mücadeleye hazır bir ifadeyle oğlunun önünde dikildi.

Kelcey alaycı bir tavırla gözlerini annesine dikti. Sakince, "Bilmem ki," dedi. "Ne yapacaksın?" Yaşlı kadının duygularını gözlemlediğinde, onun bu isyankâr tutumları karşısında korkuya kapıldığını fark etti. Bir kılıç üstadının rahat ve küçümseyen tavrıyla bacaklarını uzattı. "Ne yapacaksın?"

Ufak tefek, yaşlı kadın ağlamaya başladı. Duyduğu kederi dizginlemek için hiçbir çaba sarf etmiyordu. Gözyaşlarının yanaklarından süzülmesine izin verdi. Gözlerini boşluğa diktiğinde, oğlu annesinin gençlik günlerinde sahip olduğu güçleri ve ikna yeteneğini yâd ettiğini anladı. Bir şekilde kaderine razı olmuş, artık ancak kuru çimenler kadar hayat dolu olduğunu, rüzgârı hissetme gücünden başka hiçbir güce sahip olmadığını kabullenmişti. Kelcey ani bir utançla sarsıldı. Ayrıca, son birkaç gün içerisinde epey yumuşak başlı tutumlar sergilemeyi alışkanlık haline getirmişti. Bu noktada merhamet göstermenin yerinde olacağını hissetti. Sesindeki hoşnutsuzluğu bastırmaya çabalayarak, "Pekâlâ," dedi, "pekâlâ, beni götürmen gerekiyosa, sanırım benim de gitmem gerekiyo."

Yüzü tuhaf, ifadesiz bir görünüme bürünen yaşlı kadın, oğlunun yanına gidip onu alnından öptü. "Pekâlâ George!" dedi. Nemli gözleri Kelcey'nin idrak edemediği bir duyguyla yüklüydü.

Yaşlı kadın şapkasını takıp şalına sarındı ve beraberce dışarı çıktılar. Annesi alışılmadık bir biçimde sessizdi, Kelcey onun gelişini neden sevinçle karşılamadığını merak etti. Yaptığı fedakârlık karşısında yaşlı kadın yeterince müteşekkir olmadığı için biraz gücenmişti. Annesinin onun aslında ne kadar büyük bir takdiri hak ettiğini anlaması için,

birkaç kez durup fikrinden caydığını bildirmeyi aklından geçirdi.

Karanlık sokakta, iki yüksek apartmanın arasında konuşlanmış küçük kilise, mütevazı bir görünüme sahipti. Önünde kırmızı bir sokak lambası vardı. Islak kaldırımlara muhteşem bir ışık yansıtıyordu. Bir ruhun ölüm lekesini andırıyordu bu. Daha yukarıdaki bir caddenin parlak ışıkları, karanlık sokağın bir ucunu altın rengine bezemekteydi. O noktadan, şehir yaşamını simgeleyen diğer seslere karışmış, tekerlek gümbürtüsü ve zil çınlamaları yükseliyordu. Bu gürültüler, her nasılsa bu küçük, kutsal, sade ibadethaneye saygısızlık edildiği hissi uyandırıyordu. Adeta barbarca bir istilanın yaklaştığını haber veriyordu. Saldırıya uğrayan küçük kilise, katillerine duyduğu katıksız, sınırsız horgörüyle ölecekti.

Kelcey annesiyle birlikte içeri girdiğinde aniden sarsıldığını hissetti. Dizleri titredi. Burası onu huşu içinde bırakmıştı. Yumuşak kırmızı halının, acımasız ışıltıları ruhuna işleyen küçük pirinç raptiyelerle süslenmiş deri kapıların tehditkâr bir görünümü vardı. Annesiyse her zamankinden o kadar farklı bir havaya bürünmüştü ki Kelcey onunla konuşmaktan çekinir hale gelmişti. Bu zorlu anda, kendini tamamen yalnız ve dışlanmış hissediyordu.

Giriş holünde onları yumuşak ifadeli bir adam karşıladı. İçeriden ilahi sesleri yükseliyordu. Kelcey yükselen seslerin milyonlarca insana ait olduğunu zannetti. Kapıların açılacağı o ürkütücü an, içinde bir dehşet uyandırdı. Geri çekilmek istediği sırada, yumuşak ifadeli adam kapıları yana ittirdi ve Kelcey annesini takip ederek küçük kilisenin mihraba uzanan koridorunda ilerledi. İçeride onu saydamlaştıran bir ışık cümbüşü varmış gibi hissetti. Üzerine çevrilen çok sayıda gözün küstah değerlendirmelerinden kaçınması mümkün değildi.

İlahi henüz sona ermişti. Töreni yöneten görevli, yeni gelenler yerlerine oturuncaya dek ara verilmesini işaret etti. Ufak tefek, yaşlı kadın yavaşça ön sıralara doğru ilerledi. Arada sırada durup boş yerleri inceliyor, fakat anlaşılan onları kendilerine uygun görmeyerek yoluna devam ediyordu. Kelcey ıstırap içerisindeydi. Annesinin bir türlü karar veremeyeceği düşüncesine kapıldı. Müthiş bir telaşa kapılarak, annesinden biraz daha hızlı ilerlemeye başlamıştı.

Yaşlı kadın bir ara durup uygunluklarını ölçercesine bazı koltukları incelerken Kelcey öne geçti. Aniden durakşayıp arkasını döndüğünde, annesinin saygılı bir biçimde mihraba doğru ilerlemeye devam ettiğini gördü. O an yaşlı kadını öldürebilirdi. Herkesin çektiği işkenceye şahit olduğunu, ellerinin kocaman, şişkin bir hayvan derisine dönüştüğünü hissediyordu. Dudaklarının hafifçe morarmasına yol açan çılgın bir öfkeye kapılmıştı. Her an hiddet yüklü, şeytani bir eylemde bulunabilirdi.

Ufak tefek, yaşlı kadın nihayet bir yere oturduğunda, oğlu da yavaşça ve gergince onun yanına yerleşti. Kendini yere atmak için duyduğu güçlü isteğe karşı koyuyordu.

Utanç ve aşağılanma bulutları aralanarak etrafını net bir biçimde görebilmeye başladığında, odadaki herkesin gözlerini onun yüzüne dikmediğini fark ederek şaşırdı. Anlaşılan, onu gören tek kişi töreni yöneten görevliydi. Ciddiyetle, ağırbaşlılıkla, esefle bakıyordu. Düğmeleri çenesine kadar iliklenmiş siyah bir ceket giyen, solgun yüzlü, tombul bir genç adamdı. Kelcey'ye göre, annesinin genç rahibe kendisinden bahsettiği apaçık ortadaydı. Şimdi de adam onun işlediği günahları düşünüyor, bu yüzden hissettiği kederi kendisine yansıtıyordu. Kelcey ondan nefret etti.

Bir köşede tek başına oturan bir adam ilahi söylemeye başladı. Gözlerini kapatıp başını geriye attı. Sayısı belli olmayan açık renk ahşap sandalyelerde aralıklı olarak otu-

ran diğerleri, nağmeyi yakalayarak ona eşlik etti. Kelcey annesinin ince, tiz, soprano sesini işitti. Tek ışık kaynağı salonun ortasındaki avizeydi; odanın diğer ucunda ise, karanlığın etrafını çevrelediği, bir tabut gibi heybetli ve esrarengiz görünen vaiz kürsüsü seçilebiliyordu. Üzerinde zaman zaman parıldayan pirinç aksamların ya da çelik gibi ışıldayan camların göze çarptığı, belli belirsiz karanlık şekillerle etrafı çevrelenmişti; insan o yöne baktığında, bir bilinmezlik ordusunun, yüce ebedi gerçeklere nail olanların ve bu törenin sessiz dinleyicilerinin varlığını hissedebiliyordu. En tepede, kurşuni sıraların üzerinde donuk renkli sancaklar gibi yükselen vitray pencereler, ortamdan aldığı ışıkla sadece yer yer, koyu kızıl renklerini salona yansıtıyordu. Kelcey kilisede varlığını hissettiği bu tanımlanamaz güce dair kasvetli düşüncelere sürüklendi.

İnsanlar birer birer ayağa kalkıp dini inançlarına ilişkin kısa hikâyeler anlattı. Bazılarının gözü yaşlı, bazıları ise sakin, duygusuz ve ikna ediciydi. Kelcey bir süre dikkatle dinledi. Konuşmacılar, içinde büyük bir merak uyandırmıştı. Böyle insanlar görmeye alışkın değildi.

En sonunda genç rahip biraz uzun bir konuşma yaptı. Genç adamın görünümüne bakarak onun hitabet yeteneğinin bu kadar gelişkin olduğunu tahmin edemeyen Kelcey hayrete kapılmıştı; fakat söz konusu konuşmanın, ona lanetlendiğini yeniden kanıtlamak dışında hiçbir etkisi olmadı.

XII. Bölüm

Kelcey bazen bira içmekten gerçekten hoşlanıp hoşlanmadığını merak ederdi. Onu içebilmek için kendini geliştirmesi gerekmişti. Bu içkiye karşı doğuştan gelen bir tiksintiye sahipken, sürekli bu duygusuyla mücadele ederek, aldığı her yudumla ürpermeden on ila yirmi bardak bira içebilir hale gelmişti. Keyif duymanın, hep gıpta ettiği gibi görmüş geçirmiş, sokak yaşamına hâkim bir erkek haline gelmenin anahtarının içki içmek olduğunu fark etmişti. Ona göre meyhaneler, sokağın gizemini barındıran mekânlardı. Meyhaneleri tanıdığında, sokağı da öğrenmiş olacaktı. İçki ve onu çevreleyen koşullar, Kelcey'ye göre görkemli yeşil bir ejderhanın gözleriydi. Büyüleyici bir ışıltının peşindeydi ve bu ışıltının herhangi bir açıklamaya ihtiyacı yoktu.

Yaşlı Bleecker'ın partisinin hemen ardından neredeyse dönüşüm geçirmişti. Yaşanan arbede onu yormuş ve yıpratmış, kızıl bir pelerinin altından ortaya çıkan bir iskelet gibi gözünü korkutmuştu. O gecenin ardından başka bir yöne odaklanmak istemişti. Bununla birlikte, yavaş yavaş zihinsel dengesini yeniden sağladı. Sonrasında edindiği bu yeni bakış açısıyla, yaşananların o kadar da berbat olmadığı sonucuna vardı. Baş ağrısı durumu abartmasına sebep olmuştu. "Sarhoş olmak" daha önce pişmanlıkla nitelen-

dirdiği gibi, büyük bir yıkıma uğramak anlamına gelmiyordu. Aksine, sadece bir talihsizlikten ibaretti. Yine de daha dikkatli davranmaya karar verdi.

Kilisedeki bir sonraki toplantı gelip çattığında annesi yeniden umutla yanına yaklaştı. Yüzünde, isteği şimdiden kabul edilmişçesine bir gülümseme vardı. "Eh, bugün yine benimle akşam duasına gelecek misin?"

Dokunaklı bir tavırla aniden yaşlı kadına döndü ve sonra gözlerini odanın bir köşesine dikti. "Sanırım gelmeyeceğim," dedi.

Annesi yaşlı gözlerle onun ruh halini anlamaya çabaladı. Titrek bir sesle, "Sana ne oldu?" dedi. "Asla böyle yapmazdın, George. Bana asla böyle aksi ve kaba davranmazdın..."

Oğlu öfkeli ve vahşi bir tavırla, "Ah, sana aksi ve kaba davranmıyorum," diyerek onun sözünü kesti.

"Evet, öyle davranıyosun! Uzun süredir senden doğru düzgün tek bi' laf işitmedim. Son derece aksi ve kabasın. Ne düşüneceğimi bilemiyom. Böyle davranmanın sebebi..." Gözlerinde, söyleyebileceği en ağır şeyi söyleyerek oğlunu sarsmaya ve endişelendirmeye hazırlandığını belirten bir ifade belirdi. "Böyle davranmanın sebebi içki içmen olamaz heralde."

Kelcey işittiği bu absürd itham karşısında tiksintiye kapılmış gibi homurdandı. "Ne! Sen de artık iyice kaz kafalı oldun!"

Yaşlı kadın, gözyaşları arasında kahkaha atan incinmiş bir çocuk gibi, kendini hafifçe gülmeye mecbur hissetti. Sözlerinde ciddi değildi. Sadece oğluna onun ürkütücü zihinsel durumunun dışarıdan nasıl göründüğünü belirtmek istemişti. "Ah, tabii ki öyle demek istemedim, fakat sanki içki içiyomuş gibi kötü davranıyosun. Keşke daha uyumlu olsan, George!"

Annesinin onu eleştirirken takındığı soğuk ve haşin tavır yumuşayınca, Kelcey onunla dalga geçme fırsatını yakalayabilmişti. Bir kahkaha attı, ancak yaşlı kadın başını sallayıp sözlerine devam etti: "Keşke daha uyumlu olsan. Sana neler oluyo anlamıyom, George. Söylediklerimi bacanın üzerinde esen rüzgâr kadar bile ciddiye almıyosun. Geceleri dışarı çıkmak dışında hiçbi' şeyi umursamıyosun. Seni kilisemizdeki akşam duasına bile götüremiyorum, mecbur kalmadıkça benimle asla dışarı çıkmıyosun; küfrediyosun ve bazen nerdeyse her şeyle mücadele halindesin, sen asla..."

Kelcey, hiddetle ellerini sallayarak annesinin sözünü kesti. "Hey, du' bakalım, sence hiçbi' şey yapmıyo muyum gerçekten?"

Bunun üzerine annesi, kurmayı alışkanlık haline getirdiği bir cümleyle söylevini sonlandırdı: "Ve sana neler oluyo anlamıyorum."

Şapkasını takıp şalına sarınarak gelip beklenti içerisinde yanında durdu. Hafif tehditkâr ve kararlı bir tutum takınmıştı. Kelcey gazete okumaya dalmış gibi rol yaptı. Ocağın üzerindeki rafta duran saatin monoton tik tak sesleri, sanki varlığını belli edercesine aniden yükselmişti. Kısa süre sonra annesi sert bir tavırla, "Eee, geliyo musun?" diye sordu.

Kelcey gazete okumayı sürdürdü.

"Eee, geliyo musun?"

Kelcey öfkeyle gazetesini yere attı. Büyük bir tahammülsüzlükle, "Ah, neden gidip beni rahat bırakmıyosun?" dedi. "Neden beni sıkboğaz ediyosun? Gören de haydutlar kol geziyo sanacak. Neden tek başına gitmiyo ya da evde kalmıyosun? Sen gitmek istiyosun, bense istemiyorum ve her seferinde beni peşinden sürüklemeye çalışıyosun. Gitmek istemediğimi biliyosun." Onu yaralayacağını bildiği, küstahça bir cümle kurarak söyleyeceklerini tamamladı. "Zaten o boşboğazlarla ne işim olur? Bana azap veriyolar!"

Annesi başını çevirip ondan uzaklaştı. Kelcey alışkanlıkla kaşlarını çatıp boşluğa bakarak oturmayı sürdürdü. Sonra da gidip gazetesini yerden kaldırdı.

O gece Jones, yaşlı Bleecker'ın partisinde herkes çok iyi vakit geçirdiği için, bir kulüp kuracaklarını söyledi. Gülümseyen küçük meyhanede bekledikten sonra, herkes büyük bir coşkuyla üye listesine imzasını attı. O gecenin geç saatlerinde, yaşlı Bleecker yoğun ısrarlar sonucu başkan seçildi. Toplantının geri kalanını teşekkürlerini sunarak ve sevinç dolu konuşmalar yaparak geçirdi. Kelcey neşe içinde evine döndü. Başına her ne gelirse gelsin, gerçek dostlara sahip olduğunu düşünüyordu. Kulüp üyelik ücreti haftalık bir dolardı.

Bu girişim onda büyük ilgi uyandırmıştı. Birkaç gece boyunca, yeni örgütlerinin görüşmelerine katılmak üzere o gülümseyen küçük meyhaneye bir an önce gidebilmek için yemeğini hızla silip süpürdü. Tüm üyeler müthiş bir coşku içerisindeydi. Bir gece meyhanenin sahibi, üst kattaki epey büyük bir odanın kirasının yarısını kulübe bağışlayacağını ilan etti. Bu gelişme, büyük bir kutlama fırsatı yaratmıştı. Kelcey evine ulaşan merdivenleri tırmanırken, bacakları lastik kıvamına gelmiş, sanki tüm basamaklar tuhaf bir biçimde öne doğru eğilmişti.

Annesinin sorularını öfkeyle homurdanarak yanıtladı. "Aman be, hiçbi' yerde değildim!" Diğer zamanlarda ise yaşlı kadına, "Ah, arkadaşlarımı görmeye gittim!" diye karşılık veriyordu. "Nerde olduğumu sanıyosun ki?"

Sonunda komşu kadınlardan bazıları, ufak tefek, yaşlı annenin asi bir oğlu olduğu düşüncesine kapıldılar. Acısını paylaşmak için onu ziyarete geldiler. Saatlerce mutfakta oturdular. Annesi ise onlara oğlunun ne kadar zeki, ne kadar akıllı, ne kadar nazik olduğundan bahsetti.

XIII. Bölüm

Kelcey bir süre sonra, bir tuğla duvarla kaldırım arasındaki kuytu köşede ya da işlek bir meyhanenin yan kapısı önünde dikilen bazı genç adamların, hayata dair diğer insanlardan daha fazla bilgiye sahip olduğunu keşfetti. Durdukları yerde duvara yaslanarak sigara içip tütün çiğniyor, olaylar ve insanlar hakkındaki yorumlarını dile getiriyorlardı. Mahalleyi avuçlarının içi gibi biliyorlardı. Varoluşun kendilerine sunabileceği tüm bilgileri özümseyene dek, önlerinde vuku bulan ufak tefek, sıradan olaylar hakkında tartışıyorlardı. Kimi zaman yabancılarla ya da iyi giyimli adamlarla ufak kavgalara girişiyorlardı. İşportacı Sapristi Glielmi, Pete Brady'yi burada bıçaklayarak öldürdükten sonra müebbet hapis cezası almıştı. Meyhanenin tüm müdavimleri, içeri girerken onlar tarafından dikkatle inceleniyordu. Bazen birinin peşine takılıyor, barda onun kendilerini bir içki ısmarlamak üzere içeri davet ettiğini öne sürüyorlardı. Adam karşı çıktığında, hep bir ağızdan bunun çok ağır bir hakaret olduğunu iddia ediyor, onu dövmek için etrafını sarıyorlardı. Geçici müşterileri ve yabancıları ağlarına düşürdüklerinde, barmen vurdumduymaz bir tarafsızlıkla birine veya yedisine birden içki servisi yapsa da iki üç sefer yanlış adama çatmışlardı. So-

nunda mekân sahibi bir sabah dışarı çıkmış, üstten bakan korkusuz üslubuyla bu eğlenceye son vermeleri gerektiğini söylemişti. "Bu iş burda bitecek! Tamam mı? Hemen şimdi! Bi' daha aynı şeyi yapmaya kalkarsanız, tahta çekicimle buraya geleceğim ve onunla indiremediğim eşkıyaları da polis toplayacak. Tamam mı? Bu iş bitecek!" Yine de nadiren birilerinin onları içki ısmarlamak üzere içeri davet ettiği oluyordu.

Bölgeden sorumlu polis memuru, o köşeye her yaklaştığında ağırbaşlı ve uyanık bir hale bürünürdü. Bazen ellerini arkasında kenetleyerek durup ihtiyatlı bir tavırla onlarla sohbet ederdi. İki taraf da medeni davranmanın kendilerine fayda getireceğinin farkındaydı.

Kış aylarında sayıları biraz azalan bu grup, eski püskü paltolarına sarınıp karda küçük düz alanlar oluşturur, yüzleri sürekli sokaktaki değişen yaşam akışına çevrili vaziyette orada durmayı sürdürürdü. Yazları ise daha hareketli olurlardı. Bu dönemde, bazen kaldırımın kenarına yürüyüp sokağın iki ucunu gözden geçirirlerdi. Yüksek binaların çevrelediği, ayak izleriyle dolu boş bir arsada, kayaların arasında bir tür batakhane yer alıyordu. Eski bir yük arabası sığınak haline getirilmişti. Civarın tüm küçük kabadayıları buradan uzak dururdu. Zamanında birçoğu yakınlarda görüldüğü için dayak yemişti. Yaz aylarında burası, köşe başında takılan grubun uğrak mekânı haline geliyordu.

Hepsi de çalışmak için fazla akıllıydı. Bazıları çalışmış, ancak edindikleri tecrübeleri, kendilerine anlatacak yeni hikâyeler temin ettikleri depolar niyetine kullanmışlardı. Savaş gazileri gibi davranıyorlardı. Özellikle de gençlerden biri, büyük bir tahıl ve yem fabrikasının sahibi olan patronunu nasıl dövdüğünü anlatıp duruyordu. Kurbanının özelliklerini, tavırlarını ve giysilerini en ince detayına kadar tarif ediyordu. Onun zenginliği ve toplumsal konumuyla

övünüyordu. Yaşamının en gurur verici anıydı bu. Kabile şefini öldürmüş bir barbarı andırıyordu.

Bu grubun çağdaş yaşama yönelik hisleri küçümseme yüklüydü. Tüm bunların anlamsız ve son derece usandırıcı olduğuna dair bir dünya görüşü benimsemişlerdi. Büyük bir horgörüyle, verilen beyhude çabaları aşağılıyorlardı. Onlara göre sadece, hareketsiz kalmaya, eğer isterse yeri göğü birbirine katmaya cesareti olmayan erkekler çalışırdı.

Yaygın kanun mekanizmasının, dünyada sessiz kalmak isteyen insanların varlığının göstergesi olduğunu düşünüyorlardı. Gürültülü bir ayaklanmanın, şiddetli bir yıkımın ne kadar muhteşem olacağını onlara kanıtlayabilecekleri anı bekliyorlardı. Bu insanların yaşamlarını derinden etkileyebileceklerini düşünüyorlardı. İhtişam, cazibe, kadınlar ve şaraptan uzak geçen yıllarının acısını şiddetle çıkaran, uzun süredir başkalarına ait olan keyiflerin intikamını alan bir ordu gibi, gürleyip savaş naraları atarak gösterişli sokaklarda koşacakları bir geleceğe belli belirsiz bir özlem duyuyorlardı. Roma'nın hayali, barbarlar için hangi anlamı taşıyorsa, bu düşünce de onların yüreğinde aynı noktaya hitap ediyordu.

Kelcey bu gençlere o kadar saygı duyuyordu ki genellikle sokağın karşı tarafından yürümeyi alışkanlık haline getirmişti. Onların yakınından geçemezdi, çünkü yoldan geçen herhangi biri kendi işine bakıyorsa, onun kibirli bir ukala olduğunu farz eder ve kendilerine hakaret ettiğini düşünürlerdi; yoldan geçen kişi gençlerin varlığından haberdar olduğunu belli ederse, onun kendi işine bakmamasına sinirlenir, uygun fırsatı yakaladıkları takdirde kavga çıkarırlardı. Kelcey, beraberinde getireceği toplumsal güvenlik ve rahatlık için onlarla tanışmaya ve arkadaşlık kurmaya can atıyordu; bu gençler herkeste büyük saygı uyandırıyordu.

Bir keresinde, başka bir sokakta, Fidsey Corcoran kısa boylu, şişman bir adamdan dayak yemişti. Fidsey kendini toplamış, uğradığı yenilginin hiddetiyle rakibine tuğla parçaları fırlatmıştı. Kısa boylu adam başarıyla kenara çekilmiş, sonra bir blok boyunca Fidsey'nin peşinden koşmuştu. Arada sırada ona yeterince yaklaşıp birkaç yumruk atmıştı. Fidsey çılgınca bir hiddetle küfürler savuruyordu. Kısa boylu adam kendi yoluna gitmeye kalkıştığı anda, Fidsey kan ve gözyaşlarıyla kaplı suratıyla, yenik düşmüş bir hayvanın çılgın öfkesiyle onun üzerine atılıyordu. Kısa boylu adam arkasına dönüyor, çılgınca küfrediyor ve küçük darbeler savuruyordu. Fidsey her seferinde kaçıyor, adam kovalamayı bıraktığı anda geri dönüyordu. Görünüşe göre kısa boylu adam, bu manyağın onu dövmeyi bırakmasına izin verip vermeyeceğini merak ediyordu. Çaresizce sokağa göz gezdiriyordu. Civarda Fidsey'yi tanıyan insanların tüm itirazlarına rağmen, o yaralı bir maymun gibi homurdanarak, sokakta edindiği tüm hitabet yeteneğiyle çılgınca küfürler savurup kısa boylu adama kafa tutmayı sürdürüyordu.

Sonunda, kısa boylu adam gözünü karartan bir öfkeye yenik düştü. Kavgayı sona erdirmeye karar verdi. Ölüm gibi uğursuz, alçak sesli homurtularla Fidsey'nin üzerine atıldı.

Kelcey o sırada devreye girdi. Kısa boylu adamın omzunu kavradı. Kavgaya müdahale edenlere özgü bir tonla, yakınırcasına haykırdı: "Ah, dur bakalım! Artık ona vurmak istemezsin! Yeterince zarar verdin! Rahat bırak onu!"

Kısa boylu adam çırpınarak mücadele etti. Başını öyle bir çevirdi ki dişleri neredeyse Kelcey'nin yanağına değecekti. "Bırak beni! Bırak beni, seni gidi..." Cümlesinin geri kalanı haykırdığı küfürlerden ibaretti.

Kelcey'nin yüzü korkudan kurşuni bir renge büründü, ama her nasılsa adamı tutmayı sürdürebildi. Fidsey kısacık bir an duraksadıktan sonra, yeniden adamın üzerine atıldı.

Kısa boylu adamı dövdüler. Onu yüksek bir ahşap çite yasladılar ve birkaç saniye boyunca, başına indirdikleri hızlı darbelerin çıkardığı sesler duyuldu. Az sonra Fidsey kendilerine doğru koşan polis memurunun farkına vardı. Gölge gibi sessizce, hızla uzaklaştı. Kelcey onun gittiğini fark etti. Arkasından koştu.

Üç dört blok ilerledikten sonra durdular. Fidsey, "Bir dakika daha olsa, o koca herifi iyice benzetirdim," diyerek gözlerine akan kanları sildi.

Her zamanki köşeye ulaştıklarında, çete üyeleri, "Seni kim yumrukladı, Fidsey?" diye sordu. Genç adam büyük bir öfkeyle başına gelenleri anlattı. Herkes güldü. "Peki nerde şimdi o adam?" Ardından Kelcey'ye sorular sordular. Onlara kendini önemli ve cesur gösteren bir hikâye anlattı. Sonrasında gözlerinde, onun esaslı bir erkek olabileceğini düşündüklerini açığa vuran ifadeler belirdi.

Günün birinde ufak tefek, yaşlı kadın oğluna akşam yemeği hazırlamak için bir şeyler satın almaya çıktığında, onun meyhanenin yan kapısında dikilerek, Fidsey ve diğerleriyle samimi bir sohbete dahil olduğunu fark etti. Annelerden daha üstün gençlerin yanındayken, oğluyla ve onun gururuyla yüzleşmesinin berbat bir biçimde sonuçlanacağını anladığı için, kendini göstermeden oradan uzaklaştı.

Kelcey eve dönünce, sanki uzun saatler boyu çalışmış gibi bitkince iç çekerek şapkasını bir kenara fırlattığında, annesi onun bu numaralarını sürdürmesine fırsat vermeden saldırıya geçti. Genç adam onun nutuklarını dudak bükerek dinledi. Sadece hiddetini vurgulayan el kol hareketleri yaparak kendini savunmaya çabaladı. Annesi ya-

şamın inceliklerini anlama yetisine hiçbir zaman nail olmamıştı. Kelcey onun böyle bir anlayış geliştirmesini asla sağlayamayacağını düşünerek umutsuzluğa kapıldı. Annesi modern bir kadın değildi.

XIV. Bölüm

Ufak tefek, yaşlı kadın erkenden kalkıp kahvaltı hazırlamaya girişti. Arada sırada endişeyle saate bakıyordu. Oğlunun işe gitmek üzere evden çıkması gereken vakte bir saat kala onun odasına gidip her zamanki tiz sesiyle seslendi: "George! George!"

İçeriden yükselen uykulu homurdanmaları işitti.

"Hadi gel, uyanma vakti," diye devam etti. "Hadi artık, uyan hemen!"

Sonra yeniden kapıya yöneldi. "George, uyandın mı?"

"Ha?"

"Uyandın mı?"

"Evet, şimdi kalkıyorum!" Sesine, annesinin sahte olduğunu fark ettiği bir cesaret tınısı katmıştı. Yaşlı kadın başucuna gidip onun omzunu dürttü. "George... George... uyan!"

Kelcey, uykunun sisli diyarlarından tutarsız itirazlar savurmaya başladı. "Ah, beni rahat bırak, tamam mı? Uykum var!"

Annesi onu sarsmayı sürdürdü. "Eh, uyanma vakti geldi. Hadi... hadi... hadi, şimdi!"

Onun sıkıntıyla incelen sesi, tiz bir düdük gibi Kelcey'nin kulağını tırmaladı. Yastığının üzerinde dönerek başını kol-

larının altına gizledi. Biraz boğuk bir sesle annesine sitem etti. "Ah, beni rahat bırak, tamam mı? Bol bol vakit var! Sadece on dakika daha! Uykum var!"

Yaşlı kadın kararlıydı. "Hayır, şimdi kalkman gerekiyo! Sadece kahvaltı edip işe gidebilecek kadar vaktin kaldı."

Nihayet asık suratıyla, homurdanarak yatakta doğruldu. Sonrasında, kuru gözlerini kırpıştırarak, kaskatı bir yüz ifadesiyle kaşlarını çatarak kahvaltı masasına oturdu.

Annesi her sabah odasına gidip onu uyandırmak için mücadele veriyordu. Bir asker gibiydi. Oğlunun yalvarışlarına ve tehditlerine rağmen geri adım atmıyor, kararlı ve aman vermez duruşunu sürdürüyordu. Tüm bunlar Kelcey'nin hayatının büyük bir bölümünü işgal ediyordu. Bazen içini kemiren, ifade edemediği bir öfkeyle kendinden geçiyordu. Büyük bir usanç içerisindeydi. Uykusundan alıkonulduğunu hissediyordu. Acımasız bir düzen içerisinde, uyku tanrıları henüz yakasını bırakmadan her sabah uyanmak zorunda bırakılması büyük bir adaletsizlikti. Yaşamını yönlendiren bu bilinmeyen güce nefret duyuyordu.

Bir sabah, sanki tüm adaletsizliğin kaynağı orada asılı duruyormuşçasına, boşluğa sunturlu küfürler savurmaya başladı. Annesi önce irkildi, sonra dudakları düz bir çizgi halini aldı. O önemli anın gelip çattığını fark etti. Beklediği kritik savaşın zamanı gelmişti. Yiğitçe oğlunun karşısına dikildi. "Küfretmeyi bırak, George Kelcey; önümde böyle konuşmana müsaade edemem! Buna katlanmayacağım! Hemen kes şunu! Tek kelime daha etme! Benim önümde böyle küfretmene izin vereceğini mi sanıyosun? Tek kelime daha etme! Buna katlanmayacağım! Buna bir dakika bile katlanmayacağım!"

Annesinin bu öngörülebilir sözlerini önce pek dikkate almasa da sonunda yaşlı kadına kulak verdi. İhtiras ve

ıstırapla yüzünü ekşitti, nefret dolu korkutucu bir tavırla konuşmaya başladı. "Demek katlanmayacaksın? Peki bu konuda ne yapacaksın?" Sonra sanki söylediklerinin yeterince etkileyici olmadığını düşünmüş gibi, ayağa kalkıp yavaşça annesine doğru ilerledi. İyice yaklaştıktan sonra yeniden konuşmaya başladı. "Bu konuda ne yapacaksın?" Yüzü hüküm giymiş bir suçlunun kasvetli ve suspus ifadesine bürünmüş olsa da kararlı bir tavırla kaşlarını çatarak yaşlı kadına baktı.

Annesi acizliğini belli edercesine ellerini salladı. Kelcey'nin galibiyeti kesinlik kazanmıştı. Şapkasını takıp yavaşça yaşlı kadından uzaklaştı.

Üç gün boyunca sessizce yaşamlarını sürdürdüler. Kelcey annesinin ıstırabından tuhaf bir keyif alıyordu. Fırsat buldukça küçük rezillikler sergiliyordu. Annesini küçük düşürmeyi aklına koymuştu. Dizginlerinden kurtulmuş, denetimsiz kalmıştı; imparatorluğunu ilan etmek istiyordu. Annesinin çilesi, kendi çektiği korkunç acılar için ödenmesi gereken bir bedelden ibaretti.

Yaşlı kadın solgun, ifadesiz bir yüzle ortalıkta dolanıyordu. Sanki tüm sevdiklerinin vahşi barbarlar tarafından elinden alındığı bir katliamdan sağ kurtulmuştu.

Bir akşam altıda eve dönen Kelcey, patates soyan yaşlı kadının önünde durup gözlerini ona dikti. Annesi geldiğini duymasına rağmen hiçbir tepki vermemiş, ifadesizliğini koruyarak içeri giren oğlunun yüzüne bile bakmamıştı.

Genç adam damdan düşer gibi, "İşten kovuldum!" dedi.

Görünüşe bakılırsa, yaşlı kadın için bu bardağı taşıran son damlaydı. Sandalyede oturan bedeni sarsıldı. Nihayet oğluna baktığında, yüzüne dehşet yüklü bir ifade yerleşmişti. Ağzı hayretle açıldı. "Kovuldun mu? İşsiz mi kaldın? Nasıl... George?" Genç adam pencerenin kenarına doğru

ilerleyip annesine sırtını döndü. Onun kasvetli bakışlarını üzerinde hissediyordu.

"Evet! Kovuldum!"

Yaşlı kadın nihayet konuşabildi. "Peki, ne yapacaksın?"

Oğlu tırnaklarıyla camın üzerinde tempo tuttu. Neşeli bir umursamazlık katmaya çabaladığı, boğuk ve tuhaf bir sesle annesinin sorusunu yanıtladı: "Ah, hiçbi' şey!"

Bunun üzerine yaşlı kadın ilk defa ağlamaya başladı. "Ah George... George... George."

Kelcey kaşlarını çatarak ona baktı. "Ah, peki sen ne halt ediyosun? İşten kovulup eve geldiğimde, bi' de bununla mı uğraşınam gerekiyo? Gören de suç bende sanacak. Yapabileceğim bi' şey yoktu."

Yaşlı kadın sıkıntıyla, sarsılarak ağlamayı sürdürdü. Başının eğik duruşu, koca evrende kimsenin idrak edemeyeceği kadar büyük bir acı çektiğine inandığını açığa vuruyordu. Kelcey bir an duraksadıktan sonra, her zamanki taktiğine başvurarak kapıyı çarpıp dışarı çıktı. Soluk bir gün ışığı huzmesi ise hiç istifini bozmadan, sandalyesinde ümitsizce, acıyla öne eğilmiş ufak tefek, yaşlı kadının üzerine vurdu.

XV. Bölüm

Ertesi gün, Kelcey köşede dikilirken üç küçük çocuk koşarak yanına geldi. İkisi biraz uzakta durdu, teki öne çıktı. Kelcey'nin karşısına dikilip sözlerinin önemini vurgularcasına konuştu.

"Hey, senin ihtiyar hanım hastalandı."

"Ne?"

"İhtiyar hanım hastalandı."

"Hadi ordan!"

"Gerçekten!"

"Kim söyledi bunu?"

"Bayan Callahan. Koşup sana haber vermemi söyledi. Seni çağırıyolar."

Kelcey aniden dehşete düştü. Geçmişte vuku bulmuş önemsiz sahneler yıldırım gibi beyninde çaktı. Göklerin gazabına uğradığı düşüncesiyle sarsıldı. Etrafına bakınırken, tanıdık manzaralar uğursuz ve kasvetli bir görünüme büründü. Sokak, binalar, gökyüzü ve insanlar, adeta felaketin habercilerine dönüşmüştü. Havaya sinen trajedi ve dehşetin kokusu, gergin, titreyen burun deliklerine doluyordu. Çocukla konuşurken sesi titredi. "Tamam!"

Arkasındaki çete üyelerinin aniden dalgınca sessizliğe gömüldüğünü hissetti. Onu izliyorlardı. Hızla sokakta iler-

lerken, onların da yolun ortasına çıkıp arkasından baktıklarının farkındaydı. Yüzünü, titreyen dudaklarını, korkuyla kırpıştırdığı gözlerini görmediklerine memnundu. Evinin kapısında durup, sanki orada bir şey yazılıymış gibi, ahşap kaplamaya gözlerini dikti. Hemen sonrasında içeri girdi. Korku dolu bakışlarla odayı gözden geçirdi.

Annesi oturduğu yerden karşı binanın duvarlarına ve pencerelerine gözünü dikmişti. Başını sandalyenin arkasına yaslamıştı. Yüzünün olağandışı solgunluğuna rağmen, bakışları güçlüydü ve dudaklarının duruşu kendini huzurlu hissettiğini açığa vuruyordu.

Annesinin orada sakince oturduğunu görmek, içinde tarif edilemez bir şükran duygusunun yükselmesine yol açtı. Hızla onun yanına giderek, "Ne oluyor anne, hasta olduğunu söylediler," diye haykırdı. "Ne oldu?"

Annesi gülümsedi. "Ah, bi' şeyim yok! Sadece biraz başım döndü, o kadar." Ciddiyet yüklü, canlılığını yansıtan bir sesle konuşuyordu.

Annesinin her zamankinden farklı bir hali yoktu. Sesi kulağa endişeli ya da acı dolu gelmiyordu; fakat sokakta kapıldığı kuruntular, kötü bir olayın yaşandığına delalet eden iç sıkıntısı, Kelcey'nin tereddüde düşmesine yol açtı. "Yani bi' şeyin olmadığına emin misin? Korkudan ödümü patlattılar."

"Hayır, bi' şeyim yok, sadece biraz başım döndü. Ocağın başında bayılmışım. Bayan Callahan gelip beni yerden kaldırmış. Heralde uzun süre orada öylece kaldım. Doktor bi'kaç saat içinde kendimi daha iyi hissedeceğimi sandığını söyledi. Hiçbi' şeyim yok!"

Kelcey duyduğu rahatlamanın etkisiyle derin bir nefes aldı. "Tanrım, çok korktum!" Duyduğu dehşetten sıyrıldığı için, yüzü neşeyle parlamaya başlamıştı. "Bin türlü şey düşündüm."

"Eh, hiçbi' şeyim yok," dedi annesi.

Hantalca karşısında dikilip yüzünde hafif şaşkın bir ifadeyle, gözlerini yaşlı kadının üzerine sabitledi. Eve döndüğünde onun ortadan kaybolduğunu keşfetmeyi bekliyormuş gibi bir hali vardı. Hissettiği paniğin ardından, keyifli bir rahatlığa kapılmıştı. Bir sandalye çekip onun yanına oturduktan hemen sonra, yerinden sıçrayarak annesine sordu: "Senin için yapabileceğim bi' şey var mı?" Yaşlı kadına hevesle baktı. Gözleri sevgi ve neşeyle parlıyordu. Eğer utanmasa, ona sevgi sözcükleriyle hitap edecekti.

Annesi, "Hayır, hiçbi' şey yok," diye yanıtladı. Hemen ardından, sohbet eder gibi bir havayla, "Daha iş bulmadın, di mi?" diye sordu.

O an geçmişin gölgesi üzerine çöken Kelcey, aniden suratını astı. Sonunda söz verircesine, değişeceğini beyan edercesine bir tavırla karşılık verdi. "Hayır, bulmadım, fakat bunun için tüm gücümle çabalayacağımdan emin olabilirsin."

Annesi Kelcey'nin ses tonundan onun barış ilan ettiğini anladı. Memnuniyetle gülümsedi. "Sen iyi bi' çocuksun, George!" Yüzü adeta yıldızların ışıltısıyla aydınlanmıştı.

Hemen sonra, "Onunla görüşmeye gitsem, eski patronun seni yeniden işe alır mı dersin?" diye sordu.

Kelcey telaşla, "Hayır," diye karşılık verdi. "Bu işe yaramaz! Yeterince elemanları var. Orada bana yer yok. Bu işe yaramaz." Ortaya çıkabilecek bazı gerçekleri düşünürken, gülümsemesi yüzünden silinivermişti. "Çalışmak için başka yerlere başvurucam. İş bulmak için elimden geleni yapıcam ve uygun bi' iş varsa, hemen çalışmaya başlıycam."

Annesinin yüzündeki gülümseme yeniden belirginleşti. "Aynen öyle, George!"

Akşam yemeği vakti geldiğinde, annesini sandalyesini çekerek masaya yaklaştırdıktan sonra, ona yemek hazırla-

mak için etrafta koşuşturmaya başladı. Yaşlı kadın neşeyle gülerek oğlunu izledi. Genç adam hantal ve son derece bilgisizdi. Kimi zaman beceriksizliğini, annesinin sandalyesinde arkasına yaslanıp kahkahalar atmasına yol açacak kadar abartıyordu. Sonra pencerenin önünde oturdular. Annesi onun saçlarını okşadı.

XVI. Bölüm

Kelcey, yaşlı Bleecker'dan, Jones'tan ve diğerlerinden borç istediğinde, toplumsal konumu açısından onlardan daha aşağıda yer aldığını keşfetti. Yaşlı Bleecker kasvetli bir ifadeyle bu dönem borç verebilecek durumda olmadığını söyledi. Jones ise umursamaz bir tavırla, ona bir içki içmesini teklif etti. O'Connor da uzun uzadıya kendi şaşırtıcı maddi sorunlarından bahsetti. Kelcey onlarla ilişkisinde bir şeylerin tersine döndüğünün farkına vardı. Eskiden olsa şefkatle homurdanarak halinden anladıklarını belirtecekleri problemler karşısında, sessiz kalmayı tercih ediyorlardı.

Evinin yakınındaki sokaktan geçerken, Fidsey Corcoran ve onun yanındaki bir diğer çete üyesine rastladı. Açıklamaya gerek bırakmayan el kol hareketleri yaptılar. "Bizimle misin?"

Kelcey durup onlara baktı. "Ne derdiniz var?"

"Bizimle misin, değil misin?" diye sordu Fidsey. "Yeni bar ganimeti! Koca bi' teneke! Arazide bizi bekliyo. Koca teneke, söylemiş olayım." Parmaklarını coşkuyla hareket ettirerek adeta havada bir resim çizdi.

Kelcey kederle evine doğru döndü. "Ah, sanırım bu sefer pas geçeceğim."

Fidsey, "Nen var senin?" dedi. "Artık çetenin gediklisi sayılırsın! Hadi diyom! Artık bizden olduuna göre o tenekeden sen de payını içceksin ve bunu kaçırmak istemezsin! Anlarsın ya? Yoksa bi' başkası senin payına sahip çıkar. Hadi!"

Boş arsadaki kayaların arasında saklı mekâna ulaştıklarında, çetenin üyelerinden biri kocaman ve yıpranmış bir tenekeyi iyice yukarı kaldırıp öne eğmişti. İçkiyi hızla midesine indiriyordu. Beş altı kişi daha, hevesli ve istekli bakışlarını onun üzerine dikmişti. Gözleri tenekenin öne eğilişini santim santim, dikkatle takip ediyordu. Ortama büyük bir sessizlik hâkimdi.

Fidsey olanı biteni gördüğü anda şiddetle haykırdı: "Hey, Tim, seni koca herif, bırak o tenekeyi! Ne sanıyon ki! Biz de burdayız! Bırak şunu!"

İçkiyi midesine indirmekle meşgul olan adamın boğazından birkaç öfkeli, itiraz yüklü hırıltı yükseldi. Ardından tenekeyi yere bırakıp küfretti. "Kimmiş koca herif? Hakkımdan fazlasını içmiyom! Lanet olsun, sanki sen çok hızlısın da! Gören de bu tenekenin tek sahibi sensin zanneder! Payımı içerken çeneni kapalı tut!"

Bir an durup soluklandıktan sonra, fıçıyı yeniden eğdi. Fidsey telaşla, bir yaygara koparark onun yanına gitti. İçki içilirken o kadar şiddetle müdahale etti ki beriki boğulmaktan korkarak tenekeyi yine bırakmak zorunda kaldı.

Fidsey zorla aldığı tenekenin içine bir göz attı. "Al işte! Bu yüzden bağırıyodum! Biraya bak! Adamın boazını ıslatmaya bilem yetmez bu! Siz kahrolası ayyaşlar hiçbi' konuda dürüst davranmazsınız! Sen içiceeni içmişin, Tim Connigan! Bize ne bıraktıına bak hele! Ah, senin keyfin yerinde! Bizi ne sanıyon ha? Salak mıyız? İçmek istemiyoz mu zannediyon? Şu tenekeye bak! Cehennem gibi kupkuru! Ne yaptığını sanıyon?"

Tim biraya bir göz attı. Sonra konuşmaya başladı. "Benden önce içen herif, bana anca bu kadarını bıraktı. Blue Billie hepsini mideye indirdi! Ben sadece azcık tadına bakabildim!"

Yakınlarda oturan Blue Billie öfkeyle itiraz etti. "Yalan söylüyon, Tim. Bi' yudumdan fazla içmedim!" Aniden aklına bir fikir gelmişçesine, yüzü aydınlanarak ayağa kalkıp tenekenin yanına gitti. "Hatta daha hakkım olanı bile içmedim! Galiba Fidsey'den önce sırada ben varım, di mi?"

Fidsey alaycı bir gülümsemeyle tenekeyi arkasına sakladı. "Hiç sanmıyom! Artık olmaz! İçeceeni içtin. İçmediysen de artık içemezsin. Taam mı?"

Blue Billie kararlı bir tavırla Fidsey'nin önünde dikildi. "Bok içemem!"

"İçemezsin," dedi Fidsey.

Billie tekrar yerine oturdu.

Fidsey kendi payını içti. Ardından Kelcey ve diğer genç adam paylarına düşeni içinceye dek, kalabalığın onlara müdahale etmesini ustalıkla engelledi. Çete üyelerine, "Bi' grup ayyaştan başka bi' şey değilsiniz," dedi. "Onlar burda olmasaydı, kimse hiçbi' şey içemezdi!"

Blue Billie, Fidsey'ye duyduğu nefretle için için yanıyordu. "Ah, kapa çeneni! Bu iki herife göz kulak olmana gerek yoktu ki. İçeceeni içtin, di mi? O zaman işin bitti. Evine dön!"

Fidsey, "Eh, seni böyle sarhoş görmekten nefret ediyom," diye karşılık verdi. "Fakat boşuna dolanıp durma, bu tenekeden daha fazla içemezsin Blue, yoksa gününü görürsün."

Blue Billie gözlerini onun üzerine dikerek, "Kim göstercekmiş günümü?" diye sordu.

Fidsey cesurca, "Kelcey gösterir," diye yanıt verdi.

"Bok gösterir!"

"Emin ol gösterir!"

Blue Billie savaşa hazırlanırcasına pozisyon aldı. "Bi' ömür geçse, o bana bi' fiske bilem atamaz. Aksini söyleyecek olursa yüzünü darmadağın ederim."

Fidsey, Kelcey'ye seslendi. "Hey Kel, bu herifin neler zırvaladığını duyuyon mu?"

Görünüşe bakılırsa, Kelcey başka meselelere dalmıştı. Yüzü diğer tarafa dönüktü.

Blue Billie kavgaya hazır olduğunu belirten bir sesle Fidsey'ye hitap etti. "Beni dövebileceni mi söyledi?"

"Kesinlikle söyledi. Seni kolaylıkla alt edebileceni söyledi. Yumruklarıyla vücudunda delikler açabileceni söyledi, Blue!" dedi Fidsey.

"Bunu ne zaman söyledi?"

"Ah... sürekli. Kel senin çantada keklik oldunu söylüyo."

Blue Billie, Kelcey'ye doğru ilerledi. Diğerleri neşeyle birbirlerine bakarak onu takip ettiler.

"Beni dövebileceni mi söyledin?"

Kelcey yavaşça o tarafa dönse de gözlerini yerden ayırmadı. Diğerleri arasından öne atılan Fidsey'nin, onun ne kadar yiğit olduğunu söylediğini, çete üyelerini Blue Billie'nin çöküşüne hazırladığını duydu. Durduğu yerde ağırlığını tek ayağının üzerine vererek gergince ellerini oynattı. Nihayet alçak sesle homurdandı: "Eee, söylediysem ne olcak?"

Bu cümle tüm çete üyelerinde mutlu bir heyecan uyandırdı. Korkutucu bir soruydu. Blue Billie kavgaya hazırlandı. Bir sonraki adımın bütün sorumluluğu onun üzerine yüklenmişti. Çete üyeleri onlardan biraz uzaklaşarak etraflarını sardı. Beklentiyle Blue Billie'ye bakıyorlardı.

Kararlı adımlar atarak Kelcey'yle yüz yüze geldi.

Dişlerini öfkeyle sıkıp "Eh, eğer söylediysen, şuracıkta canına okurum senin!" dedi.

Tam o sırada, gözleri fal taşı gibi açılmış küçük bir çocuk, oflayıp puflayarak, sanki bir patlamadan kaçarmış gibi bayır aşağı indi. Tiz sesiyle haykırdı: "Kelcey burda mı? Hey, senin yaşlı hanım yine hastalandı. Seni çağırıyolar! Acele etsen iyi olur! Çok hasta!"

Çete üyeleri yüksek sesle homurdanarak ona döndü. "Ah, defol git!" Fidsey küçük çocuğa bir taş atıp onu biraz kovalasa da oğlan feryat etmeyi sürdürdü: "Hemen gelsen iyi olur, Kelcey dostum! Çok hasta! Bağırıp duruyo! En az bi' saattir seni arıyolar!" Küçük çocuk duyduğu heyecanla, Fidsey'ye rağmen onların bulunduğu tarafa doğru ilerlemişti.

Kelcey, Blue Billie'den uzaklaştı. "Sanırsam gitsem iyi olcak," dedi. Çete üyelerinden bağırışlar yükseldi. "Şey, yapamam... istemiyorum... annemi o halde bırakmak istemiyorum... o..."

Sözleri onların alaycı bağırışları arasında kayboldu. "Hey, dinleyin," diyerek konuşmaya her başladığında, etraftan çığlıklar ve haykırışlar yükseliyordu. Blue Billie'nin çevresini sardılar. "Saldır ona, Blue! Yapıştır yumruğu! Hadi!"

Onlar Blue Billie'yi harekete geçmeye teşvik ederlerken, Kelcey yavaşça uzaklaştı. Billie öfkeyle atıp tutarak kendini ifade ederken olduğu yerde dikilmeyi sürdürdü. Kelcey ondan epey uzaklaştıktan sonra, birkaç adım öne çıkıp sunturlu bir küfür savurdu. Kelcey kasvetle arkasına baktı.

XVII. Bölüm

Annesinin ölüm döşeğine ulaştığında, az önce yaşanan tartışma üzerine kara kara düşünüyor, aklından Blue Billie ve diğerlerinden nasıl intikam alacağına dair abartılı senaryolar geçiriyordu.

Ufak tefek, yaşlı kadın yatağına yatırılmıştı. Yüzü ve elleri, üzerindeki battaniyeler kadar solgundu. Yeni, şaşırtıcı bir griliğe bürünmüş saçları karman çorman olmuş, şakaklarına tel tel dökülmüştü. Yuvalarında dönüp etrafa çılgın bakışlar atan gözleri dışında, tüm bedeni iç bulandırıcı bir hareketsizliğe gömülmüştü.

Genç bir doktor ona az önce ilaç vermişti. Büyük bir memnuniyetle, "Tamamdır," dedi, "sanırım bu ona iyi gelecektir!" Hızla kapıya doğru ilerlerken Kelcey'yle karşılaştı. "Ah," dedi. "Oğlu musun?"

Kelcey'nin boğazında sanki bir tüy yumağı vardı. Kendini zorladığında, kelimeler sanki bir engeli kırıp geçermişçesine, ağzından önce kısık, sonra yüksek bir sesle çıktı. "O... O iyileşecek mi..."

Doktor yatağın bulunduğu tarafa bir göz attı. Annesi onları, sanki hortlakları izlercesine, mırıldanarak izliyordu. Genç doktor, "Kesin bir şey söyleyemem," dedi. "O muhteşem bir kadın! İkimizin toplamından daha fazla ya-

şam gücü var içinde! Kesin bir şey söyleyemem! Her şey mümkün! İyi günler! İki saat sonra yine geleceğim."

Mutfakta Bayan Callahan hararetle mobilyaların tozunu alıyor, bazı eşyaları siliyordu. Her şeyi düzenli bir biçimde yerleştirmişti. Yaklaşan ölüme hazırlanıyordu. İyice ovalayarak temizlemeye büyük bir istek duyarcasına odanın zeminine baktı.

Doktor durup yatağa göz atarak, kadına bir şeyler fısıldadı. Genç adam evden ayrıldıktan sonra, Bayan Callahan daha büyük bir hızla çalışmaya devam etti.

Kelcey annesine yaklaştı. Aralarında az bir mesafe kaldığında ona seslendi: "Anne... Anne..." Yatağın üzerindeki gizemli bir varlık ona pençelerini savuracakmış gibi ihtiyatla ilerledi.

"Anne... Anne... Beni tanıdın mı?" Endişeyle titreyen parmaklarını uzatıp yaşlı kadının eline dokundu.

Annesinin gözbebeklerinde gümüş renkli iki parlak noktacık belirmişti. Sanki gözlerini uzaklardaki uğursuz bir varlığın üzerine dikmişti.

Aniden oğluna dönüp çılgınca sayıklamaya başladı: "Yardım et! Yardım et! Ah, yardım et! Geliyorlar, görüyorum."

Kelcey annesi çok uzaktaymış gibi, ona seslendi. "Anne! Anne!" Yaşlı kadın ona baktığında, oğluna ulaşabilmek için zihninde bir mücadele vermeye başladı. Parmaklarını beynine kenetlemiş olan amansız bir güçle savaşıyordu. Anlaşılmaz, tutarsız yardım çığlıkları atarak Kelcey'ye seslendi.

Sonra yine bakışlarını başka yöne çevirdi. "Ah, işte geliyorlar! İşte geliyorlar! Ah, bak... bak... bak..." Kollarından destek almadan oturur pozisyona geçti.

Kelcey nefessiz kaldığını hissetti. Annesinin sesi bir çığlığa dönüşürken, adeta gözlerinin önünde kızıl perdelerin

aralandığını gördü. "Anne... Ah, anne... Hiçbi' şey yok, hiçbi' şey yok!"

Annesi elinde bir bulaşık beziyle mutfak kapısında dikiliyordu. İçeriden sadece kap kacak sesleri yükseliyordu. Meyve bahçesindeki ağaçların ardında, tarladaki bir adamın toprağı sürdüğünü görebiliyordu. "Hey Bill! Bill, Georgie'yi gördün mü? Senin yanında mı? Georgie! Georgie! Hemen buraya gel! Sana hemen gel diyorum!"

Odadaki bazı insanlarla konuşmaya başladı: "Burda ne işiniz var sizin! Defolup gitmenizi istiyom! Sizi burda istemiyom! Bugün kendimi iyi hissetmiyom ve sizi burda istemiyom! Bugün kendimi iyi hissetmiyom! Defolup gidin burdan!" Sesi giderek hırçın bir tona büründü. "Defolun! Defolun! Defolun!"

Kelcey bir sandalyeye çöküverdi. Dermansız kalan kollarını serbest bırakarak, parmaklarının yere değmesine müsaade etti. Öyle bir hale gelmişti ki yataktan yükselen anlamsız konuşmaları duymamasına rağmen, mutfak rafındaki küçük saatin tik taklarını sürekli takip ediyordu.

Doğrulduğunda, solgun yüzlü ve tombul genç rahiple burun buruna geldi.

Rahip, "Zavallı oğlum..." diye söze başladı.

Ufak tefek, yaşlı kadın kapalı gözleriyle hareketsizce yatakta uzanıyordu. Yatağın başucundaki sehpanın üzerinde, su gibi görünen bir ilaçla dolu bardak duruyordu. Üzerinden yansıyan ışıklar yan tarafında gümüşi bir yıldız oluşturmuştu. İki adam yan yana oturup beklemeye başladılar. Mutfaktaki Bayan Callahan da ocağın yanına çektiği bir sandalyenin üzerinde bekliyordu.

Kelcey gözlerini duvar kâğıdına dikti. Üzeri kahverengi gül demetleriyle bezenmişti. Onları beyninde gezinen korkunç yengeçlere benzetti.

Kapının eşiğinden, masanın muşamba örtüsünün, sıcak öğleden sonra güneşinin altında parladığını gördü. Pencereden, açık renkli, yumuşak, mavi sırla kaplanmış gibi bir gökyüzü ve ara ara ışıldayan bacalarla çatıların oluşturduğu şerit görülebiliyordu. Sonsuz bir uğultu, hareket halindeki şehrin durmak bilmeyen ayak sesleri, belli belirsiz haykırışlarla iç içe geçmişti. Ara sıra, ocağın başında oturan kadın huzursuzca hareketlenip öksürüyordu.

İki ses, binanın koridoruna açılan kapı üstü penceresinden içeri sızdı.

"Johnnie!"

"Ne!"

"Hemen buraya gel! Benim için alışverişe gitmen gerek!"

"Aman anne, Sally'yi gönder!"

"Hayır, göndermeyecem! Derhal buraya gel!"

"Tamam, bi' dakka!"

"Johnnie!"

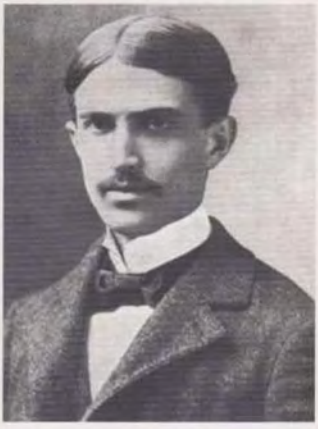
"Bi' dakka dedim!"

"Johnnie..." Kaba ayak seslerinin ardından, bir çocuğun ciyakladığı duyuldu. Rahip aniden ayağa kalktı. Öne atılıp dikkatle kontrol etti. Ufak tefek, yaşlı kadın ölmüştü.

Modern Klasikler Dizisi - 168

Stephen Crane, New York'ta ikamet ettiği 1892-1894 yılları arasında en çarpıcı hikâyelerini yazmış, şehrin görünmeyen yüzünü anlatmıştır. 1896 yılında yayımlanan *George'un Annesi* de o dönemde suç ve yozlaşma ile anılan Bowery bölgesinde geçer. Oğlu için endişelenen bir anne ile umursamaz bir tavır sergilese de aslında annesine kıymet veren George Kelcey'nin gündelik hayatlarının hikâyesini anlatır. Bir tarafta annesinin George'un alkole meyliyle mücadelesi, diğer tarafta da George'un içindeki gece hayatı ve kilise ikilemi metnin temelini oluşturur. Yaşlı kadın ile oğlu, *Sokak Kızı Maggie*'deki Johnson'larla aynı binada ikamet eder ve hatta tanıdık karakterlerle de yollarımız kesişir. Ancak George ile annesinin komşularına nazaran daha sevgi dolu bir ilişkileri vardır. Anne sürekli oğlunu merak edip korumakta, oğluysa nispeten bağımsız ve özgür bir hayatın düşünü kurmaktadır.

Stephen Crane, sıradan kimseleri ve kenar mahallelerdeki hayatı konu edindiği eserleriyle gerçekçilik akımının önemli temsilcilerinden biri olmuştur. Kötü ve elverişsiz toplumsal koşullar karşısında bireyin çaresizliğini anlatırken sembolik ve ziyadesiyle ironik bir üslup kullanır.

STEPHEN CRANE (1871-1900): Savaş muhabirliği yapmış bir gazeteci de olan Stephen Crane, Amerika'nın önde gelen gerçekçi yazarlarından biridir. Eserleri çağdaş Amerikan Natüralizminin başlangıcını işaret eden Crane, günümüzdeki Amerikan yazınının gelişmesinde önemli rol oynamıştır. *Sokak Kızı Maggie* (1893) ile *The Red Badge of Courage* (1895) adlı romanları ve "The Open Boat" ile "The Blue Hotel" gibi hikâyeleriyle tanınmaktadır. Yazarın *Active Service* adlı eseri, 1897 yılındaki Osmanlı-Yunan Savaşı'nda muhabir olarak görev yaptığı sırada edindiği tecrübelere dayanır.

9 786254 053276

THG
Q572808
SPB

10 TL